

GŁOS NIESZAWSKI

KWARTALNIK
INFORMACYJNO-KULTURALNY
MIASTA NIESZAWY

ISSN 1429-5261
NR 8 (132)
MARZEC 2018

WSPOMNIENIA

15 grudnia 1990 roku, Towarzystwo Miłośników Nieszawy wydało pierwszy numer miesięcznika informacyjnego miasta Nieszawa. Napisało w nim: „Drodzy Czytelnicy – oddajemy do Waszych rąk pierwszy numer miesięcznika „Głos Nieszawski”. Chcielibyśmy, aby „Głos” tworzony, redagowany i wydawany przez nieszawian stał się godnym kontynuatorem tygodnika wydawanego pod tym samym tytułem w latach trzydziestych (1930 r.). Na łamach pisma będziemy popularyzować sylwetki ziomków, którzy osiągnęli życiowy sukces, tych, którzy z Nieszawy wyjechali, lecz

chętnie do niej wracają, także tych, którzy chcą coś osiągnąć..... Itd.”.

W pierwszych latach był pisany na zwykłej maszynie do pisania i kserowany. Potem na komputerze i też kserowany, a teraz jest drukowany w drukarni. Obecne numery wyglądają estetyczniej, ale i te pierwsze z przyjemnością bierzemy dziś do ręki i podziwiamy trud pierwszej redaktorskiej ekipy.

OJO ONI: na zdjęciu: Bogusława Kosowska, Barbara Zimakowska, Roman Chmielewski, Jerzy Olesiński, Wanda Pyszyńska, Stanisław Kokowicz, Ewa Błaszczuk, Jerzy Zyglarski, Krystyna Wasilkowska-Frelichowska, Ryszard Lewandowski, Dariusz Chroń (upiększał strony gazety rysunkami).

Głos Nieszawski wydawany był przez 20 lat. 21 lipca 2010 roku ówczesny zespół redakcyjny postanowił zawiesić wydawanie gazety. Ostatni, 124 numer wydano we wrześniu 2010 roku. Nastąpiła 6-cio letnia przerwa.

27 maja 2016 roku z inicjatywy obecnego burmistrza wznowiliśmy wydawanie gazety; czuwa nad tym zespół redakcyjny w składzie: Beata Belter, Ewa Błaszczyk, Ewelina Cedro, Jerzy Ole-

siński, Grażyna Olesińska, Lilla Szynkowska, Leon Szynkowski, Stefan Stalpiński, Łukasz Kamiński (prawnik), Stanisława Zyglarska, Jerzy Zyglarski, Błażej Zyglarski - projektuje okładkę i zamieszcza „Głos” w Internecie.

Współpracują z nami: Halina Duło (psycholog), Anna Kamińska, Emilia Wiśniewska, Alicja Kozłowska (kącik kulinarny), Maciej Marjański, Dyrekcja Zespołu Szkół, pracownicy UM (w zależności jakiej oczekujemy informacji).

Beata Belter

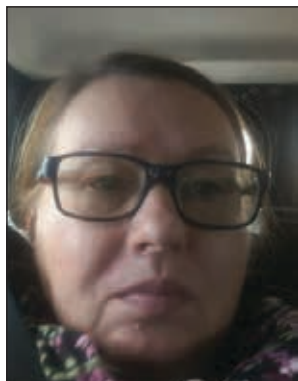
Ewa Błaszczyk

Ewelina Cedro

Jerzy Olesiński

Grażyna Olesińska

Lilla Szynkowska

Leon Szynkowski

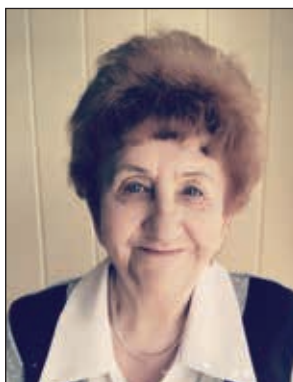
Błażej Zyglarski

Stefan Stalpiński

Łukasz Kamiński

Stanisława Zyglarska

Jerzy Zyglarski

Kiedy i kto nam dogodzi?

*W gminie nic już nie ma
 Sportu ni kultury
 Zaś w Internecie, jak zwykle, wciąż złośliwe bzdury.
 Społeczeństwo gminne
 Niecierpliwie czeka
 Na odpowiedzialnego mądrego człowieka.
 I ciągle pyta, kiedy? Wreszcie kiedy?
 Wyciągnie się nas z marazmu i biedy?
 Jest więc nowa władza!
 Mądra i roztropna
 Nie wrzuca nas wszystkich do jednego kotła.
 Słucha tych z lewa i z prawa
 dyskutuje i się nie obraża.
 Władzą całemu społeczeństwu służy
 Pracuje i nie bajdurzy.
 Jednym ulicę naprawiła,
 drugim wodę doprowadziła,
 mieszkanie odmalowała,
 dach domu zreperowała.
 A nam wciąż mało i mało,
 bo jeszcze więcej by się chciało.
 Trochę tolerancji i wyrozumiałości – mieszkańcy kochani
 By w nowych wyborach niczego nie schrzanić!*

Redakcja

OBSERWUJEMY I OCENIAMY

Stanisława Zyglarska

W 2014 roku odbyły się wybory samorządowe. **Radnymi w naszym mieście** zostali, p. p.: Agnieszka Ochocińska, Paweł Zaręba, Michał Kruk, Magdalena Kułakowska-Chlewicka, Jakub Lewandowski, Mariusz Lipigórski, Emilia Niedziałkowska-Grzelak, Lucjan Osielski, Jolanta Piernikowska, Ewa Podlewska, Agnieszka Skwarek, Piotr Strychalski, Leon Szykowski, Marek Wiśniewski, Tadeusz Wiśniewski.

W II turze wyborów burmistrza zwyciężył pan Przemysław Tomasz Jankowski, który otrzymał – 721 głosów. 2018 rok – to czwarty rok pracy.

Pytałam mieszkańców naszego miasta: czy dobrze wybraliście radnych?; czy oczekiwania były inne, jeśli tak, to jakie?; czy widać pracę obecnego burmistrza i troskę o nasze miasto?; czego oczekujecie w dalszej jego pracy?

– Niektórzy mieszkańcy nie chcieli oceniać pracy radnych i burmistrza.

– Inni mówili, owszem powiem, ale bez nazwiska – anonimowo – pytałam, dlaczego? – ano, żeby nie narazić się obecnemu lub nowo wybranemu.

– Albo powiedzieli tak: o czym tu mówić – przecież nic się tu nie dzieje! – pytałam: a co ma się dziać? – odp. – nie wiem, od tego są radni i burmistrz, oni powinni wiedzieć!

– Tym, którzy mówili, że burmistrz nic nie robi, to w naszej rozmowie wyliczałam, co zrobiono przez te 3 lata – odpowiedzieli: – za to bierze pieniądze, więc musi robić, żadna łaska.

– Byli tacy, nawet większość pytanym, którzy twierdzili, że widać pracę radnych i burmistrza; że zaczęto od najważniejszych problemów, jak uzdatnianie wody, poprawę nawierzchni ulic, pomoc mieszkańcom będących w trudnych warunkach materialnych, itp.

„Głos Nieszawski” te wszystkie poczynania zapisuje, wspomina też o niedociągnięciach pokazując tego przyczyny. A tym mieszkańcom, którzy powtarzają, że nic w Nieszawie nie dzieje się, to w rubryce – „z dnia na dzień” – czytamy, że: KAŻDEGO ROKU: – 4, a nawet 5 razy w roku są uroczystości organizowane przez NTK pod kierownictwem p. T. Maksim; są też organizowane uroczystości z inicjatywy UM lub jest ich współorganizatorem, np.: z okazji Święta Niepodległości, koncerty na promie, koncerty organowe w farze, spotkania opłatkowe, z okazji Dnia Kobiet, organizowane są imprezy z okazji Dnia

Dziecka, pikniki rowerowe; w muzeum organizowane są – promocje książek i rozmowy z ich autorami, wystawy o różnej tematyce; pamięta się o ofiarach wojny składając kwiaty na mogile; bardzo uroczysto zorganizowany był Festiwal Wisły 13 sierpnia 2017 r.(GN nr 6. 17).... .. ltd. ltd.! Tyle uroczystości w jednym roku, a ilu nas, mieszkańców Nieszawy w tym uczestniczyło?

– Zatem, jak to narzekanie ma się do rzeczywistości?

Są wśród nas malkontenci, którym nic i nikt się nie podoba, ale z przyjemnością napiszę, że są też tacy, którzy potrafią sprawiedliwie ocenić, wskazać dobre i złe strony; nie boją się krytycznie spojrzeć na pracę radnych i burmistrza; i nie boją się podpisać pod swoją wypowiedzią.

Nie będę wyliczała tego, co zrobiono w naszym mieście od 2014 roku, bo to widać „gołym okiem”, ale także dlatego, że to nie jest moją intencją; o to poprosimy burmistrza miasta, aby spojrzął na swój program wyborczy i skomentował jego realizację w obecnej 4-letniej kadencji.

Cytuję kilka przykładów odpowiedzi na postawione pytania:

– **Jerzy Zyglarski** – prawie 40 lat mieszkamy przy ulicy Zjazd – po raz pierwszy, za tej kadencji, jest często sprzątana ulica i jej pobocza – również po obu stronach. Do tej pory jeżeli „miasto” sprzątało, to tylko pobocze ulicy po stronie boiska sportowego. My, mieszkańcy, sami sprzątaaliśmy chodnik, a nawet część ulicy, aby nie patrzeć na brud.

Inna sprawa, którą poruszam od paru lat, to brak sali – miejsca spotkań dla młodych – a już całkowicie odczuwam brak domu kultury. Może to nie jest tylko sprawa władz miasta, bo być może, gdyby młodzi „zrzeszyli się” i napisali dobry program razem z UM, to zapewne udałoby się zorganizować jakąś świetlicę (przecież pomieszczenie pod biblioteką miejską jest do wykorzystania, nie trzeba budować nowych obiektów).

– **Krystyna Wochna** – pracowałam w urzędzie miasta, wiem więc, na co miasto stać, i ile można przeznaczyć na inwestycje. Jednak wszystko zależy od dobrej, gospodarnej władzy! Chwała obecnej za nową nawierzchnię na ulicy Zjazd i ul. Ciechocińskiej, kiedy to od lat nie można było dogadać się z powiatem (bo to droga powiatowa); no i dobrze, że powstała Spółdzielnia Socjalna „Nieszawskie smaki”, która wydaje obiady i podobno ma w planie jeszcze bardziej rozwijać swą działalność, np. w lecie na promie tzw. „Wacław”. Jeżeli chodzi o to, czy to dobry pomysł, to powiem, że tak! Choć są też tacy, co mówią, że to wcale nie jest potrzebne! Jak tu ludziom dogodzić?!

>>>

>>>

– **Henryka Zyglarska** (GN nr7) – Władza miasta powinna wziąć pod uwagę ulice Żabieniec i Laskowskiego – są mało zadbane pobocza dla bezpiecznego poruszania się pieszych. Brakuje też punktu z napojami, lodami nad Wisłą przy przystani promowej.

– **Jolanta Koźmińska** – (GN nr 5) – Nieszawa staje się miastem emerytów (podobno ma powstać dom dla seniorów), z tego względu władze miasta powinny pamiętać przy remoncie ulic i chodników o bezpiecznym podjeździe, gdyż obecne krawężniki (burtniki) bardzo utrudniają wjazd wózkiem inwalidzkim. A jeżeli chodzi o czystość w Nieszawie, oceniam pozytywnie. Jest coraz ładniej. A jeżeli my, prywatni właściciele domów zadamy o czystość wokół swoich posesji, to będzie całkowite dopełnienie tej troski!

Mirosława Zygan – Z przyjemnością obserwuję zaradność naszego młodego włodarza. Dzieje się dużo dobrego w naszym mieście; celebrowane są wydarzenia kulturalne, estetycznego i bezpiecznego wyglądu doczekały się ważne dla miasta ulice. Już się bardzo cieszę, że będzie odnawiana nawierzchnia ulicy Kościuszki przy której mieszkam.

Myślę, że jeżeli obecny burmistrz upora się z nawierzchnią ulic i itp., bo to są priorytety potrzebne do normalnego funkcjonowania mieszkańców, to podoła też remontowi boiska sportowego. Przez wiele lat byłam związana ze sportem nieszawskim, bolało mnie zaniedbane boisko sportowe, a słyszę, że już na wiosnę rusza jego renowacja, co wiąże się z pobudzeniem do życia piłki nożnej. Sądzę, że

wtedy wrócą do nas nieszawianie grający w ościennych klubach i stworzymy nowe zespoły, które będą nam przynosić pełną radość i satysfakcję – ale, to nie tylko zadanie dla burmistrza (finanse), lecz też rola dobrego nauczyciela W-F, żeby na swych lekcjach rozkochał dzieci i młodzież w tej pięknej grze, a potem trenera, żeby umiał te zamiłowania rozwijać. Oby to nastąpiło jak najszybciej! Życzę pełnej realizacji postawionych zadań w tej 4-letniej kadencji (i w następnej również), a nam, mieszkańcom Nieszawy satysfakcji z dobrze wybranych radnych i burmistrza.

Przytoczyłam tylko kilka przykładów, bo odpowiedzi innych rozmówców były podobne. Wskazywano też na bardzo brzydkie place i zakątki naszego miasta, ale te dotyczą prywatnych właścicieli.

A co do wyborów nowych władz miasta – to pięknie, że jesteśmy aktywnym społeczeństwem, bo chcemy, aby nam się żyło dobrze i wygodnie. Chętnie wyrażamy zgodę na kandydowanie, a już same propozycje podnoszą naszą dumę. Pamiętajmy, że do realizowania marzeń i oczekiwań społeczeństwa, nie wystarczy dyplom wybranego burmistrza, ale wiele innych cennych cech jego osobowości. Konieczna jest znajomość pracy w organach administracji i zarządzania, bo wtedy zrozumienie ustaw i ich realizowanie będzie adekwatne do naszych oczekiwań i zgodne z obowiązującym prawem. Ważną cechą jest odporność na krytykę, bo nie ma takiego człowieka, żeby dogodził wszystkim mieszkańcom.

Podsumowanie dokonań bieżącej kadencji na stanowisku Burmistrza Miasta Nieszawa (2014–2018)

Przemysław Jankowski

Rok 2014:

Urząduję na stanowisku Burmistrza Nieszawy od 5 grudnia 2014 r. Rozpoczęliśmy wyężoną pracę od spłaty bieżącego zadłużenia. Bilans otwarcia zamknął się kwotą długu 881 658,47 zł. W ślad za tym przystąpiliśmy do opracowania Programu postępowania naprawczego finansów Gminy Miejskiej Nieszawa. Wdrożone działania, ograniczające wydatki budżetowe, pozwoliły w latach 2016 i 2017 na zmniejszenie wskaźnika zadłużenia miasta i otworzyły nam drogę finansowania zadań inwestycyjnych.

Gmina Miejska Nieszawa jako samodzielna jednostka terytorialna ma obowiązek realizować wszystkie zadania wynikające z zapisów art. 7 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Dochody budżetowe wraz z subwencjami z budżetu państwa pozwalają na finansowanie bieżącego funkcjonowania Gminy. Wszelkie działania inwestycyjne w zakresie zabezpieczenia wkładu własnego odbywać się muszą za pomocą kredytów, pożyczek i obligacji komunalnych. Spłata wieloletniego zadłużenia odbywa się kosztem środków przeznaczanych na bieżące remonty mienia komunalnego. Ważną pozycją wśród wydatków gminnych są wydatki na nieszawską oświatę. Kwota subwencji oświatowej z budżetu państwa dla Gminy wynosi 1 mln 136 tys. zł. Nieszawa ze środków własnych dokłada kolejne 1 mln 200 tys. zł., co sprowadza się i tak głównie do zapewnienia środków na wynagrodzenia oraz opłaty eksploatacyjne. Jest to najważniejsza pozycja budżetowa wymagająca wyjątkowej czujności, która nawet niewielką kwotą znacząco oddziałuje na nasz budżet.

Mimo wąskich możliwości finansowych Gmina z sukcesem działa w wielu przestrzeniach zadań publicznych. Po części są to działania zlecane na zewnątrz, a częściowo realizowane sposobem gospodarczym. Podstawowym instrumentem, na którym bazuję, są kwalifikację osób kierowanych do pracy w ramach robót publicznych. Poza poprawą infrastruktury ma to także wymiar społecz-

Burmistrz Nieszawy P. Jankowski w gabinecie

ny poprzez nabieranie kompetencji oraz poprawę stanu finansowego osób zagrożonych ubóstwem.

W roku 2015 udało się w Nieszawie:

1. Zakończyć zadanie inwestycyjne rozpoczęte przez mego poprzednika, mianowicie projekt „Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu w mieście Nieszawa”. Wykonaliśmy całkowicie sieć przesyłu sygnału internetowego do beneficjentów ostatecznych, jakimi są mieszkańcy naszej Gminy, aby w końcu mogli użytkować dostarczony im sprzęt komputerowy. W ramach zadania udało nam się co najmniej podwoić prędkość Internetu z pierwotnie zaplanowanych 512 KB/sek. Projekt zakładał 100% finansowanie kosztów kwalifikowanych. Ostatecznie, w wyniku korekt finansowych i odsetek od nieterminowych zwrotów udzielonych zaliczek, udział Gminy w tym projekcie wyszedł na poziomie 10%.
2. Zakończono również zadanie inwestycyjne polegające na wykonaniu odwiertu studni głębinowej przy ulicy Ciechocińskiej i wystąpiono o wypłatę dotacji z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu w kwocie 102 340,92 zł.
3. Zrealizowano projekt uzupełnienia nasadzeń na terenie za nieszawską farą w ramach zadania „Rewitalizacja zieleni miejskiej wzdłuż brzegu Wisły”. Pozyskano 13 600,00 zł jako dotację z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu.
4. Ogłoszono nabór wniosków dla mieszkańców i zrealizowano zadanie na demontaż, transport i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest, na które uzyskano kwotę w wysokości

>>>

>>>

- 9 699,37 zł z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu.
5. Wykonano dokumentację techniczną na wymianę pokrycia dachowego w budynku komunalnym przy ul. 3 Maja 21 za kwotę 2 988,90 zł pochodzącą ze środków własnych.
6. Zrealizowano zadanie inwestycyjne pn. „Zakup tablic interaktywnych” dla Szkoły Podstawowej, na które wydatkowano kwotę 9 933,70 zł przy współfinansowaniu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu.
7. Opracowano operat wodno-prawny na odprowadzenie wód deszczowych z terenu gminy Nieszawa do rzeki Wisły oraz operat wodno – prawny na określenie zasobów ujęcia wód podziemnych dla Stacji Uzdatniania Wody w Nieszawie za kwotę 5 000,00 zł, pochodzącą ze środków własnych.
8. Zorganizowano pozaszkolne zajęcia w zakresie krzewienia i rozwoju kultury fizycznej wśród mieszkańców w ramach zajęć prowadzonych przez animatora sportu na boisku Orlik 2012 za kwotę 20 000,00 zł, pochodzącą z budżetu miasta.
9. Zorganizowano pozaszkolne zajęcia nauki pływania dla uczniów Szkoły Podstawowej w ramach projektu „Umiem pływać” za kwotę 2 000,00 zł, pochodzącą z budżetu miasta.
10. Ponadto w wyniku negocjacji ze Starostą Powiatowym w Aleksandrowie Kujawskim podpisaliśmy trzyletnie porozumienie na prowadzenie przeprawy promowej przez Wisłę oraz zwiększono dotację do kwoty 80 tys. zł. Uruchomienie regularnej przeprawy promowej przez Wisłę z uwagi na jej wyjątkową atrakcyjność i najważniejszy element promocji miasta było zadaniem ambicjonalnym kierowanego przeze mnie samorządu.
3. Przystąpiono do naprawy urządzeń i infrastruktury oczyszczalni ścieków w Nieszawie poprzez odtworzenie rurociągów technologicznych, instalacji elektrycznej, remontu urządzeń i wykonania sterowania procesu.
4. Przystąpiono do opracowania dokumentacji technicznej „Unormowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie Gminy Miejskiej Nieszawa”, stanowiącej bazę modernizacji ujęcia wody, oczyszczalni ścieków i rozbudowy sieci wodno-kanalizacyjnej oraz przygotowano i złożono wnioski o dofinansowanie do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu. Koszt zadania wyniósł 194 908,00 zł i w całości został pokryty ze środków własnych miasta.
5. Zorganizowano pozaszkolne zajęcia w zakresie krzewienia i rozwoju kultury fizycznej wśród mieszkańców w ramach zajęć prowadzonych przez animatora sportu na boisku Orlik 2012 za kwotę 23 500,00 zł, pochodzącą z budżetu miasta.
6. Zorganizowano pozaszkolne zajęcia nauki pływania dla uczniów Szkoły Podstawowej w ramach projektu „Umiem pływać” za kwotę 2 000,00 zł, pochodzącą z budżetu miasta.
7. Przystąpiono do opracowania dokumentacji technicznej na termomodernizację budynków Szkoły Podstawowej (czerwony budynek) oraz Miejskiej Biblioteki Publicznej w Nieszawie oraz złożono wnioski o dofinansowanie do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu. Koszt zadania oszacowano na 1 989 521,05 zł, z czego 1 663 742,52 zł wnioskowana kwota dofinansowania, a 355 778,52 zł to udział środków własnych miasta.
8. Ogłoszono nabór wniosków dla mieszkańców i zrealizowano zadanie na demontaż, transport i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest, na które uzyskano kwotę w wysokości 14 998,20 zł z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu.
9. Opracowano i złożono dokumentację wyposażenia Zespołu Szkół oraz wsparcia kształcenia uczniów i nauczycieli w zakresie podnoszenia kompetencji kluczowych nauczania w ramach projektów Europejskiego Funduszu Społecznego. Wartość projektu 265 500,00 zł, z czego 252 225,00 zł to dofinansowanie, a 13 275,00 zł to udział własny.

W roku 2016 z trwałych i widocznych elementów infrastruktury wykonaliśmy:

1. Zmianę poszycia dachowego na blachodachówkę na budynku komunalnym przy ul. 3 Maja 21 oraz naprawę elewacji frontowej. W kolejnym roku naprawiono pozostałe ściany elewacji i pomalowano je. Koszt zadania wyniósł 74 425,87 zł i w całości został pokryty ze środków własnych miasta.
2. Wykonano remonty dachów, orywnowania oraz remonty elewacji zewnętrznej budynków komunalnych przy ul. Krzywdów i Bieńków 3, Sienkiewicza 1, Bulwary 500-lecia 34.

>>>

>>>

Rok 2017 był przełomowym rokiem mojej kadencji. Rozpoczęły się realizacje wielu zadań inwestycyjnych, ale jednocześnie wzrosło zadłużenie wieloletnie Gminy:

1. Zrealizowana została inwestycja drogowa przebudowy ulicy Ciechocińskiej na odcinku 998 mb. W zakres zadania weszła: budowa sieci kanalizacji deszczowej, budowa sieci wodociągowej wraz z przyłączami do posesji, przebudowa nawierzchni jezdni i chodników. Wartość udziału Gminy stanowiła 629 888,41 zł, z czego 368 041,93 zł pokryto z emisji obligacji komunalnych.
2. W odzewie na kierowane monity oraz w wyniku oszczędności po rozstrzygniętym przetargu na przebudowę ulicy Ciechocińskiej Starostwo Powiatowe w Aleksandrowie Kujawskim wykonało także nakładkę asfaltową jezdni w ulicy Zjazd na długości 360 mb.
3. Zrealizowano budowę drugiego ujęcia wody, remont stacji uzdatniania wody, remont oczyszczalni ścieków oraz dwóch przepompowni ścieków przy ulicy Hallera i Dymiec. Wartość zadania wyniosła 2 731 958,07 zł, z czego kwota 2 000 000,00 zł była dotacją z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu, a kwotę 731 958,07 zł pokryto z emisji obligacji komunalnych.
4. Przystąpiono do remontów częściowych dróg. Prace rozpoczęto od utwardzenia kostką brukową odcinka drogi ul. Osiedlowej o długości 50 mb. Utwardziliśmy kruszywem łącznie 1500 mb dróg gruntowych na Kolonii Nieszawa. Wyasfaltowano też 50 mb. wjazdu w ulicę Stodólną.
5. Zaadoptowano prom „WACŁAW II” na pływającą scenę z zadaszeniem, aby warunki atmosferyczne nie wpływały na przebieg „Koncertu na Wodzie”.
6. Stworzono 5 miejsc pracy w ramach zawiązania Spółdzielni Socjalnej „Nieszawskie Smaki”. Dzięki pozyskanemu dofinansowaniu z Ośrodka Wsparcia Ekonomii Społecznej w Toruniu w kwocie 120 tys. zł utworzono lokal gastronomiczny w naszym mieście. Spółdzielnia zajmuje się także przygotowaniem posiłków dla podopiecznych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nieszawie w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie żywienia”. Spółdzielnia świadczyć będzie także usługi cateringu i organizacji imprez okolicznościowych, a w okresie letnim będzie obsługiwać kafejkę na promie.

7. Przygotowano i złożono wnioski o dofinansowanie do remontu ulicy Żabieniec, w wyniku którego oprócz naprawy nawierzchni powstanie chodnik. Wniosek jest w trakcie oceny.

W roku 2018 pragnę zasygnalizować tylko najważniejsze projekty:

1. Obecnie trwają prace budowy odcinków kanalizacji sanitarnej z przyłączami w ulicach Rybaki, pl. J. Piłsudskiego, Bulwary 500-lecia, Browarna i M. Kolbe oraz odcinek wodociągu z przyłączami w ulicy Droga Gdańska. Termin zakończenia zadania to 30 czerwca 2018 r. Wartość zadania 947 841,00 zł, z czego 487 841,00 zł dotacja z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu, a 460 000,00 zł pokryte zostanie z emisji obligacji komunalnych.
2. Odbyły się negocjacje wniosku „Aktywni na rynku pracy” i czekamy na rekomendację do podpisania umowy. Wartość projektu 208 000,00 zł, z czego dofinansowanie 177 310,00 zł, a 31 290,00 zł to udział własny gminy. Projekt ma na celu przeszkolenie 20 osób wykluczonych zawodowo celem nabycia nowych kwalifikacji, które pozwolą na powrót na rynek pracy. Okres realizacji to 2018–2019 r.
3. Zostaliśmy wskazani do negocjacji wniosku „Nauczanie przez eksperymentowanie w Zespole Szkół w Nieszawie”, polegającym na doposażeniu Zespołu Szkół oraz wsparcia kształcenia uczniów i nauczycieli w zakresie podnoszenia kompetencji kluczowych nauczania w ramach projektów Europejskiego Funduszu Społecznego. Wartość projektu wynosi 265 500,00 zł, z czego 252 225,00 zł stanowi dofinansowanie, a 13 275,00 zł to udział własny. Termin realizacji to 2018–2019.
4. Opracowano i złożono dokumentację na budowę placu zabaw dla dzieci wraz z ogrodzeniem, który zostanie usytuowany przy nieszawskim przedszkolu. Wartość projektu 64 433,00 zł, z czego wnioskowana kwota dofinansowania to 40 999,00 zł.
5. Opracowano i złożono dokumentację na „Podniesienie walorów przyrodniczych nadbrzeża wiślanego w Nieszawie”, który obejmuje zlokalizowanie na placu za nieszawską farą elementów małej architektury, chodnika, ogrodzonego boiska do piłki siatkowej oraz budynków gospodarczych na potrzeby utworze-

>>>

>>>

nia skutni. Wartość projektu 168 425,34 zł, z czego wnioskowana kwota dofinansowania to 107 169,00 zł.

6. Przebudowa ulicy Kościuszki (drogi powiatowej), obejmująca swym zakresem wykonanie nowej nawierzchni jezdni z regulacją studzienek oraz wykonanie nowej nawierzchni chodników. Na skutek otwarcia ofert znany jest udział Gminy w tym zadaniu, który wynosi 186 787,05 zł. Jest to 30% wartości inwestycji.
7. Ogłoszono nabór na dofinansowanie do wymiany źródła ciepła dla naszych mieszkańców. W ramach programu „EKOPIEC” w 2018 roku 10 wnioskodawców otrzyma dotację na wymianę pieca. Dotacja wynosi 4 000,00 zł (2 000 zł środki WFOŚiGW w Toruniu i 2 000,00 zł środki gminy). Zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej Nieszawa beneficjenci wyłonieni zostaną 16 marca br. w drodze losowania.

Przedstawione dokonania stanowią tylko część, moim zdaniem, najistotniejszych spraw, jakie podejmowane były w obecnej kadencji. Wszystkie dokonania były możliwe do zrealizowania, dzięki bardzo dobrze układającej się współpracy Burmistrza Miasta z Radą Miejską Nieszawa. Jest to najlepszy przykład, że tylko wspólny dialog i zrozumienie, a także niejednokrotnie rezygnacja z własnych interesów na rzecz spraw ogółu, prowadzą do sukcesu i poprawy życia mieszkańców.

■

Budżet Miasta Nieszawa na 2018 rok

Anna Komorowska

Budżet Miasta Nieszawa na rok 2018 został opracowany w oparciu o ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 2077) oraz na podstawie innych zewnętrznych dokumentów kształtujących środki finansowe miasta na rok 2018. Wraz z budżetem opracowana została Wieloletnia Prognoza Finansowa na lata 2018–2029. Budżet jest budżetem nie zrównoważonym, posiadającym deficyt w wysokości 200 732,00 zł, który zostanie pokryty środkami uzyskanymi z emisji obligacji komunalnych. Deficyt miasta wynika przede wszystkim z przystąpienia do realizacji zadania inwestycyjnego pn. „Unormowanie gospodarki wodno-

-ściekowej na terenie Gminy Miejskiej Nieszawa” ujętego w budżecie Gminy Miejskiej Nieszawa na lata 2017 (970 732,00 zł) i 2018 (200 732,00 zł).

Przedstawiony projekt budżetu miasta na rok 2018 zakłada:

- **dochody budżetowe w wysokości 8 421 906,00 zł**, z tego:
 - bieżące 7 924 065,00 zł
 - majątkowe 497 841,00 zł
- przychody budżetu w wysokości 460 000,00 zł pochodzące z emisji obligacji.
- **wydatki budżetowe w wysokości 8 622 638,00 zł** w tym:
 - bieżące 7 337 910,00 zł
 - majątkowe 1 284 728,00 zł
 - rozchody budżetu w wysokości 259 268,00 zł, przeznaczone na spłatę pożyczek, kredytów wykup obligacji komunalnych.

Dochody.

- Dz. 010 – Rolnictwo i łowiectwo – 6 211,00 zł**
- Dz. 400 – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę – 224 500,00 zł**
- Dz. 700 – Gospodarka mieszkaniowa – 139 809,00 zł**
- Dz. 710 – Cmentarze – 1 000,00 zł**
- Dz. 750 – Administracja publiczna – 251 700,00 zł**
- Dz. 751 – Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa – 950,00 zł**
- Dz. 756 – Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem – 3 470 806,00 zł**
- Dz. 758 – Różne rozliczenia – 1 426 260,00 zł**
- Dz. 801 – Oświata i wychowanie (przedszkola) – 38 360,00 zł**
- Dz. 852 – Pomoc społeczna – 428 800,00 zł**
- Dz. 855 – Rodzina – 1 549 200,00 zł**
- Dz. 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska – 386 469,00 zł**

Dochody majątkowe zaplanowano w łącznej wysokości 497 841,00 zł. W związku z brakiem zainteresowania nabyciem działek budowlanych przy ul. Stodólnej oraz wykupem mieszkań komunalnych przeznaczonych do sprzedaży dochody z tego tytułu zaplanowano w wysokości 10 000,00 zł. Pozostała kwota 487 841,00 zł dotyczy pomocy udzielonej w formie dotacji celowej przez Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego na podstawie podpisanej umowy na zadanie „Unormowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie Gminy Nieszawa” w ramach działania

>>>

>>>

„Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich” objętego PROW na lata 2014–2020.

Wydatki

Dz. 010 – Rolnictwo i łowiectwo – zaplanowano kwotę 1 000,00 zł

Dz.400 – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę – 241 067,00 zł

Dz. 600 – Transport i łączność – zaplanowano kwotę 437 281,00 zł

Dz. 700 – Gospodarka mieszkaniowa – zaplanowano kwotę 194 154,00 zł

Dz. 710 – Działalność usługowa – zaplanowano kwotę 18 000,00 zł

Dz. 720 – Informatyka – zaplanowano kwotę 90 959,00 zł

Dz. 750 – Administracja publiczna – zaplanowano kwotę 1 182 725,00 zł

Dz. 754 – Ochotnicze Straże Pożarne – zaplanowano kwotę 26 300,00 zł

Dz. 757 – Obsługa długu publicznego – zaplanowano kwotę 80 000,00 zł

Dz. 758 – Różne rozliczenie – zaplanowano kwotę 30 000,00 zł

Dz. 801 – Oświata i wychowanie – zaplanowano kwotę 2 232 474,00 zł, w tym: szkoły podstawowe – 1 258 588,00 zł; oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych – 63 548,00 zł; przedszkola – 254 427,00 zł, gimnazja – 494 601,00 zł, stołówki szkolne i przedszkolne – 126 410,00 zł.

Dz. 851 – Ochrona zdrowia – zaplanowano kwotę 28 600,00 zł

Dz. 852 – Pomoc społeczna – zaplanowano kwotę w wysokości 814 480,00 zł

Dz. 855 – Rodzina – zaplanowano wydatki w wysokości 1 660 036,00 zł

Dz. 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska – zaplanowano kwotę 1 519 612,00 zł

Dz. 921 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego 50 000,00 zł

Dz. 926 – Kultura fizyczna – zaplanowano kwotę 15 000,00 zł

Wydatki majątkowe:

W roku 2018 zaplanowano **wydatki majątkowe** w wysokości 1 284 728,00 zł, z czego:

– remont ulicy Kościuszki w Nieszawie – 170 000,00 zł (realizacja zadania została zaplanowana wspólnie z Powiatem Aleksandrowskim);
– spłata zadłużenia za budowę ścieżki rowerowej w wysokości 20 000,00 zł (całkowite zadłużenie zostanie spłacone do końca kwietnia 2018r.);

– przebudowa ulicy Żabieniec na kwotę 117 255,00 zł;

– wykonanie termomodernizacji budynków użyteczności publicznej w wysokości 10 000,00 zł; zadanie rozłożone zostało na okres czterech lat tj. 2017–2020;

– dofinansowanie projektu pn. „Infostrada Kujaw i Pomorza 2.0” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 na kwotę 17 473,00 zł;
– „Unormowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie Gminy Miejskiej Nieszawa” – 950 000,00 zł.

Ostatnie zadanie zostało zaplanowane do realizacji w latach 2016–2018 r. i wynika z konieczności zabezpieczenia mieszkańców Gminy Miejskiej Nieszawa w zaopatrzenie w wodę pitną, przywrócenia sprawnego działania miejskiej oczyszczalni ścieków oraz wyeliminowania zjawiska nielegalnego zrzutu ścieków sanitarnych do środowiska. Zakres zadania inwestycyjnego obejmuje: budowę drugiej studni głębinowej, modernizację miejskiej oczyszczalni ścieków i przepompowni ścieków, remont stacji uzdatniania wody, wymianę wodociągu w ulicy Ciechocińskiej, budowę wodociągu wraz z przyłączami w ulicy Droga Gdańska, budowa odcinków sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami w ulicach Rybaki, pl. J. Piłsudskiego, Browarna, M. Kolbego, Klasztorna. Gmina Miejska Nieszawa na powyższe zadanie pozyskała ze źródeł zewnętrznych dotację w kwocie 2.000.000,00 zł z WFOŚiGW w Toruniu oraz 487.841,00 zł od Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Wkład własny Gminy w kwocie 1.560.000,00 zł zostanie pokryty z emisji obligacji komunalnych. ■

Informacja z działalności MOPS za rok 2017

Emilia Wiśniewska

Dział 852 – Pomoc społeczna

W działalności pomocy społecznej w roku 2017 osiągnięto dochody w wysokości **597.520,71 zł**. W 2017 roku wydatki w zakresie pomocy społecznej zaplanowano w kwocie **809.688,07 zł**, zrealizowano w wysokości **799.670,79 zł**, tj. 98,76 %.

Rozdział 85213 – Składki na ubezpieczenia zdrowotne od świadczeń rodzinnych – zaplanowano kwotę 2.172,00 zł, do końca 2017 r. wydatkowano kwotę 2.171,06 zł, tj. 99,96 % planu. W 2017

>>>

>>>

roku składki te odprowadzono za: 4 osoby korzystające ze świadczeń opiekuńczych – 2.171,06 zł; w tym: świadczenie pielęgnacyjne – 2 osoby; specjalny zasiłek opiekuńczy – 2 osoby.

Rozdział 85228 – Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi

W roku 2017 zaplanowano kwotę 25.405,00 zł, w 2017 roku wydatkowano 24.425,00 zł, tj. 96,14 % planu. Z tej formy pomocy skorzystało dwoje dzieci.

Rozdział 85202 – Domy Pomocy Społecznej

W rozdziale tym zaplanowano kwotę 8.200,00 zł z przeznaczeniem na opłaty za pobyt w DPS. W omawianym okresie wydatkowano kwotę 8.183,86 zł, tj. 99,80 %. Z tej formy pomocy korzystały 2 osoby.

Rozdział 85213 – Składki na ubezpieczenie zdrowotne od zasiłków stałych w ramach zadań własnych Na zaplanowaną kwotę 4.173,00 zł do końca roku wydatkowano 4.171,09 zł, tj. 99,95% planu. Składki oprowadzono za 10 osób.

Rozdział 85214 – Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia społeczne – Na zasiłki okresowe – zadania własne gminy – dotacja państwa – zaplanowano kwotę 312.419,00 zł, do końca roku 2017 wydatkowano kwotę 312.406,44 zł, tj. 100 % planu. W omawianym okresie sprawozdawczym z pomocy w formie zasiłku okresowego skorzystało 112 rodzin (wyplacono 895 świadczeń).

Rozdział 85216 – zasiłki stałe – na zaplanowaną kwotę 57.663,00 zł wydatkowano do końca 2017 roku 56.539,76 zł, tj. 98,05% planu. Z pomocy w formie zasiłku stałego skorzystało 14 osób, wypłacono 130 świadczeń. Z pomocy w ramach zadań zleconych i własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę oraz źródło finansowania skorzystało 168 rodzin, liczba osób w rodzinach 366.

Rozdział 85219 – Ośrodki pomocy społecznej – zaplanowano kwotę 238.940,07 zł, z tego: 112.415,00 zł – dotacja celowa na zadania własne gminy; 126.525,07 zł – środki własne gminy. W okresie sprawozdawczym wydatkowano 236.412,24 zł, tj. 98,94% z przyznanych środków finansowych.

Rozdział 85228 – Usługi opiekuńcze

W rozdziale tym zaplanowano kwotę 17.916,00 zł, do końca 2017 roku wydatkowano 17.811,21 zł, tj. 99,42 % planu.

Rozdział 85230 – Dożywianie

W rozdziale tym zaplanowano kwotę 100.000,00 zł, z tego: 20.000,00 zł to środki własne gminy; 80.000,00 zł to środki wsparcia finansowego gminy „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Na dożywianie w okresie od 01.01.2017r. do 31.12.2017r. wydatkowano 96.970,21 zł, tj. 96,97% planu. Na dożywianie w formie gorącego posiłku wydatkowano – 69.110,21 zł. Z tej formy pomocy skorzystało 206 osób. Z pomocy w formie świadczenia pieniężnego z przeznaczeniem na zakup żywności skorzystało 106 rodzin, średnia wysokość zasiłku wynosi 70,00 zł na osobę w rodzinie miesięcznie, wydatkowano – 27.860,00 zł.

Rozdział 85295 – Pozostała działalność

W rozdziale tym zaplanowano kwotę 42.800,00 zł, do końca 2017 roku wydatkowano 40.579,92 zł, tj. 94,81% planu. Przeznaczono ją na następujące cele: zasiłki celowe specjalne (47 rodzin) 12.200,00 zł; zasiłki celowe i pomoc w naturze (139 rodzin) 25.128,42 zł; schronienie (2 osoby) 3.251,50 zł.

Dział 855 – Rodzina

W działalności pomocy rodzinie w 2017 roku osiągnięto dochody w wysokości **1.802.937,71 zł**. W 2017 roku wydatki w zakresie pomocy rodzinie zaplanowano w kwocie **1.920.182,53 zł**, do końca 2017 roku zrealizowano w wysokości **1.897.930,23 zł**, tj. 98,84%.

Rozdział 85501 – świadczenia wychowawcze rodzina 500+ – pomoc państwa w wychowywaniu dzieci – w rozdziale tym zaplanowano kwotę 1.138.808,00 zł, od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017r. wydatkowano 1.136.591,42 zł, tj. 99,81% planu. Koszty obsługi w roku 2017 wynoszą 1,5% otrzymanej dotacji na świadczenia wychowawcze. W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 r. z pomocy w formie świadczenia wychowawczego skorzystało 117 rodzin, którym wypłacono 2.239 świadczeń.

Rozdział 85502 – świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego – zaplanowano kwotę 665.840,00 zł, do końca 2017 roku wydatkowano kwotę 658.431,92 zł, tj. 98,89 %. Na wypłatę świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego zaplanowano na 2017r. kwotę 627.760,80 zł, do 31.12.2017r. wydatkowano kwotę 662.517,21 zł, tj. 99,16 %. W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2017r. z pomocy w formie świadczeń rodzinnych i fundu-

>>>

>>>

szu alimentacyjnego skorzystało 132 rodzin, którym wypłacono 4.054 świadczenia. Na wypłatę składki na ubezpieczenie społeczne zaplanowano w 2017r. kwotę 18.104,00 zł, do 31.12.2017r. wydatkowano kwotę 18.102,57 zł, tj. 99,99 % planu. Składki odprowadzono za 11 osób (70 św.) Zgodnie z ustawą o świadczeniach rodzinnych i ustawą o funduszu alimentacyjnym na obsługę ich realizacji w 2017r. przysługuje dotacja w wysokości 3% zrealizowanych świadczeń.

Rozdział 85503 – Karta Dużej Rodziny

W rozdz. tym zaplanowano kwotę 53,60 zł na realizację rządowego programu wspierania rodzin wielodzietnych – Karta Dużej Rodziny. W okresie od 01.01.2017r. do 31.12.2017r. zgłosiły się 2 rodziny o przyznanie karty Dużej Rodziny, wydano kart – 10. Wydatkowano środki w kwocie 26,80 zł, tj. 50,00 % planu.

Rozdział 85504 – Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej

W rozdziale tym zaplanowano wydatki na 2017r. w kwocie 38.994,95zł, do dnia 31.12.2017r. wydatkowano kwotę 26.394,61 zł, tj. 67,69%.

Rozdział 85508 – Piecza zastępcza

W rozdziale tym zaplanowano kwotę 76.485,98 zł, do 31.12.2017r. wydatkowano kwotę 76.485,98 zł, tj. 100 % planu. Opieką objęta jest siódemka dzieci: w tym: w placówce socjalizacyjnej – 4 dzieci; w rodzinach zastępczych – 4 dzieci.

W roku 2018:

1. w Dziale 852 – Pomoc społeczna zaplanowano: dochody w kwocie 391.250,00 zł oraz wydatki w kwocie 701.930,00 zł;
2. w Dziale 855 – Rodzina zaplanowano: dochody w kwocie 1.549.200,00 zł oraz wydatki w kwocie 1.659.956,00 zł. ■

Podsumowanie projektu edukacyjnego „Z biegiem Wisły”

Maciej Marjański

Dnia 18 grudnia 2017r. grupa Szkolnego Koła LMiR z Nieszawy uczestniczyła w oficjalnym zakończeniu Roku Rzeki Wisły w Szkole Podstawowej w Stawkach. Było to zarazem podsumowanie całorocznego projektu edukacyjnego „Z biegiem Wisły”, w którym wspólnie brali udział uczniowie obydwu szkół.

MAGAZYN INFORMACYJNO-KULTURALNY MIASTA NIESZAWY

Przemawia M. Marjański – fot. A. Marjańska

Do Stawek młodzież z Nieszawy przybyła na zaproszenie p. Agnieszki Marjańskiej – koordynatorki projektu. Uczestnicy spotkania mogli nie tylko powspominać wspólnie spędzone chwile podczas oglądania prezentacji z wycieczek i rajdów, ale także wysłuchali legend o Wiśle, pięknie opowydanych przez laureatów konkursu krasomówczego.

Podczas prezentacji projektu – fot. A. Marjańska

Pani dyrektor Małgorzata Wdowczyk wręczyła nagrody zwycięzcom wszystkich konkursów: fotograficznego, czytelniczo-plastycznego i krasomówczego. Dalej wydarzeniu towarzyszyła wystawa prac plastycznych i fotografii zgłoszonych na konkurs „Płynie Wisła, płynie” oraz zdjęć, wy-

W sali patronki SP w Stawkach – fot. A. Marjańska

>>>

>>>

konanych przez nauczycieli, ukazujących różne oblicza rzeki.

Na zakończenie wizyty, po słodkim poczęstunku, ligowcy z Nieszawy zwiedzili izbę patronki szkoły w Stawkach: Marii Danilewicz-Zielińskiej. Przewodnikiem była pani dyrektor, która pokazała im również całą szkołę.

Wracając do Nieszawy, członkowie SK LMiR wstąpili na plażę w Ciechocinku przygotowaną na Festiwal Wisły, aby dopełnić ostatniego punktu z projektu edukacyjnego, czyli odbyć wycieczkę do Ciechocinka! Następnie pełni wrażen wrócili do szkoły. ■

Koncert noworoczny w kościele klasztornym

Beata Belter

W koncercie noworocznym pt. „Najpiękniejsze pieśni i arie” wystąpił Aleksander Kamedulski (baryton), któremu towarzyszyli – Paulina Burczyńska (skrzypce), Agata Jonczak (wiolonczela) oraz Zbigniew Wiśniewski (fortepian). Koncert odbył się 5 stycznia br. w kościele klasztornym w Nieszawie. Choć właśnie trwa remont wnętrza tego kościoła, mimo tego na koncert przygotowany został wspaniale. Nastrojowe światła: białoczerwone, żółto-zielone rozświetlały mury i rzucały drgające światłocienie na artystów i publiczność. Wspaniała muzyka odbijała się za echem od starych i odłonionych murów świątyni.

A. Kamedulski z zespołem – fot. B. Belter

Na koncert przybyli: Dariusz Wochna – Starosta Aleksandrowski, Agata Ceglewska i Andrzej Nawrocki – radni powiatowi, Przemysław Janowski – Burmistrz Miasta Nieszawa, Agnieszka Ochocińska – Przewodnicząca Rady Miejskiej w Nieszawie, radni miejscy, pracownicy Urzędu Miasta, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Miejskiej Biblioteki Publicznej oraz Muzeum Stanisława Noakowskiego, mieszkańcy Nieszawy, a także goście z okolic.

A. Kamedulski – młody śpiewak z Nieszawy, obdarzony pięknym barytonem, obecnie student Konserwatorium Muzycznego w Mediolanie, zaprezentował najpiękniejsze pieśni i arie z kanonu światowego. Śpiewał po polsku, włosku i angielsku pieśni melancholijne, sentymentalne oraz wesołe i rytmiczne arie. Licznie zgromadzona publiczność wtórowała mu brawami i owacjami na stojąco. Artysta zaproponował, aby koncerty noworoczne stały się nowym wydarzeniem cyklicznym w nieszawskim kalendarzu imprez. Koncert zakończyła wspólna sesja zdjęciowa. ■

Z przyjaciółmi po koncercie – fot. B. Belter

Wyzwolenie Nieszawy

Beata Belter

Nieszawa została wyzwolona dnia 21 stycznia 1945 r. W tym roku mija 73. rocznica tego wydarzenia. Dla upamiętnienia tej ważnej rocznicy przedstawiciele władz miasta zapalili znicze przy kamiennym obelisku upamiętniającym wyzwolenie Nieszawy, znajdującym się na skwerze przy Szkole Podstawowej.

Miasto Nieszawa wyzwolono podczas ofensywy zimowej w 1945 r. Najpierw w mieście po-

>>>

>>>

jawili się żołnierze rosyjscy. Niemcy w pośpiechu opuszczali Nieszawę. Był 21. stycznia 1945. Pierwszy pojawił się 6-osobowy patrol rosyjski, który przyjechał samochodem i zatrzymał się nieopodal szkoły. Tam pozostawiono samochód. Rosjanie pieszo przeszli na rynek i dowodzący nimi oficer kazał otworzyć urząd pocztowy, sprawdzając, czy znajduje się tam radiostacja. Następnie patrol zawrócił do samochodu i odjechał w stronę Włocławka.

Wojsko rosyjskie przechodziło nieopodal Nieszawy przez Kolonię Nieszawską drogą na Toruń. Żołnierz szli szeroką ławą, drogami i polami. Później – 24. stycznia 1945r. przybyło wojsko polskie. Ponad 200 żołnierzy polskich rozlokowano w kwaterach po polskich domach.

Na obelisku upamiętniającym wyzwolenie miasta widnieje napis potwierdzający to wydarzenie: „Miejsce upamiętnienie przemarszu w dniach 24–27. I. 1945 r. 3 Dywizji Piechoty im. R. Traugutta wchodzącej w skład 1 Armii Wojska Polskiego”.

Tablica pamiątkowa – fot. B. Belter

Rajd w 155. rocznicę powstania styczniowego

Maciej Marjański

Oddział Kujawski Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego każdego roku świętuje rocznicę wybuchu powstania styczniowego we właściwy sobie sposób, czyli na rajdzie pieszym. Nie inaczej było w ostatnią sobotę, 27 stycznia 2018r. w 155. rocznicę powstania.

Organizatorzy zaprosili młodych krajoznawców do gminy Dobrze, gdzie znajdują się miejsca, upamiętniające walki powstańców z zaborcą: mogiła zbiorowa powstańców w Dobrem, obelisk w Krzywosądku ku czci poległych w walkach o niepodległość oraz mogiła powstańcza w Borowie.

Uczestnicy rajdu

W rajdzie wzięli także udział uczniowie ze Szkolnego Koła Krajoznawczo-Turystycznego w Nieszawie pod opieką Macieja Marjańskiego. Wędrując szlakiem powstańców, poznali historię walk toczonych na Kujawach pod dowództwem gen. Ludwika Mierosławskiego i zapalili znicze na zbiorowej mogile w Dobrem. W Krzywosądku zwiedzili zabytkowy drewniany kościół z 1863 r., odnaleźli także grób wnuczki Adama Mickiewicza – Heleny Modlińskiej.

Organizatorzy zadbali o słodki poczęstunek w Gminnym Ośrodku Kultury w Dobrem, a na koniec wszystkie drużyny otrzymały pamiątkowe dyplomy i okolicznościowe znaczki rajdowe. Komandorem Rajdu był Przewodnik Turystyki Pieszej PTTK Kazimierz Andrzejewski.

Tegoroczny rajd był pierwszym wydarzeniem, wpisującym się w cykl imprez Zarządu Głównego PTTK pod hasłem „Na szlakach niepodległości 1918-2018”.

>>>

>>>

Przed kościołem w Krzywosądzu

98. rocznica zaślubin Polski z morzem

Maciej Marjański

Gen. Józef Haller, wrzucając srebrny pierścień do Zatoki Puckiej, symbolicznie przywrócił Polsce dostęp do Bałtyku. Na pamiątkę tego wydarzenia po 98. latach, 10 lutego 2018 r. w Pucku znów świętowano.

Obchody Rocznic Zaślubin Polski z Morzem rozpoczęły się na Starym Rynku. Na placu zgromadziły się poczty sztandarowe, w tym sztandar z nieszawskiej szkoły. Po przywitaniu wszystkich zebranych przez Burmistrza Miasta, Hannę Pruchniewską przemówienie wygłosił kpt. ż. w. dr inż. Andrzej Królikowski – prezes Ligi Morskiej i Rzeczej. Przybliżył on historię naszej organizacji, która w tym roku obchodzi 100-lecie swojego istnienia. Po uroczystym przemarszu, w puckiej farze odprawiono Mszę św., której przewodniczył Metropolita Gdański abp. Sławoj Leszek Głódź. Po Eucharystii nastąpiła druga część ob-

chodów: w porcie rybackim, w pobliżu popiersia gen. J. Hallera i drewnianego słupka zaślubinowego. Przemarszowi w to miejsce towarzyszyła Orkiestra Reprezentacyjna Marynarki Wojennej oraz Kompania Reprezentacyjna MW.

Delegacja z Nieszawy przed pomnikiem J. Hallera

W tym miejscu odczytano listy: od prezydenta RP Andrzeja Dudy, odczytany przez Dariusza Gwizdałę, zastępcę szefa Biura Bezpieczeństwa Wewnętrznego, od premiera rządu Mateusza Morawieckiego, odczytany przez Marka Gróbarczyka, od ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, od szefa Ministerstwa Obrony Narodowej – Mariusza Błaszczaka. Następnie burmistrz H. Pruchniewska w swym przemówieniu apelowała o lepsze prawo dla morskiego rozwoju małych miejscowości.

Po przemowach odbyło się wręczenie odznaczeń LMiR: Pierścieni Hallera i Krzyży „Pro mari nostro”. Nisko zawieszone chmury nad Puckiem uniemożliwiły widowiskowy pokaz złożenia wieńca z pokładu śmigłowca MW. Złożono natomiast kwiaty pod pomnikiem Błękitnego Generała.

Nieszawską delegację na obchody rocznicy zaślubin tworzyli: Andrzej Nawrocki – radny powiatu aleksandrowskiego, Artur Kaczmarek – członek Koła Miejskiego LMiR w Nieszawie oraz uczniowie Zespołu Szkół w Nieszawie pod opieką Macieja Marjańskiego.

W drodze powrotnej ligowcy zwiedzili Skwer Kościuszki w Gdyni, gdzie obejrzel: okręt RP „Błyskawica”, żaglowiec „Dar Pomorza”; pomniki „Poległym na morzu” i Józefa Conrada Korzeniowskiego oraz Akwarium Gdyńskie i Akademię Morską. W dobrych nastrojach i bogatsi o przeżycia doniosłych, patriotycznych wydarzeń uczestnicy wyjazdu wrócili do domów.

>>>

>>>

Przed okrętem ORP „Błyskawica”

Wyprawa do Pucka była możliwa dzięki wsparciu finansowemu Burmistrza Miasta Nieszawy, Przemysława Jankowskiego, któremu ligowcy bardzo dziękują. ■

Ferie zimowe 2018 w Miejskiej Bibliotece Publicznej

Beata Belter

Tegoroczne ferie zimowe z Miejską Biblioteką Publiczną w Nieszawie trwały 2 tygodnie (12–23 lutego 2018r.). Wzięło w nich udział 47 dzieci w wieku przedszkolnym, szkolnym i gimnazjalnym. Z uczestnikami spotkań pracowali: organizatorzy – p. Beata Belter i p. Monika Grajkowska, rodzice – p. Ilona Smykowska oraz wolontariusze – p. Ryszard Lewandowski i p. Łukasz Słomczewski.

Uczestnicy ferii brali udział w zajęciach w bibliotece i w terenie. Podczas zajęć czytali wspólnie bajki, wiersze i opowiadania Doroty Gellner, opowiadania profilaktyczne (dot. uzależnień od alkoholu, nikotyny, narkotyków, używania telefo-

Warsztaty plastyczne – fot. M. Grajkowska

nu komórkowego oraz przeciwdziałania agresji, przemocy w rodzinie i bezpiecznego korzystania z Internetu) oraz słuchali bajek z audiobook'ów. Uczestniczyli w warsztatach plastycznych w Muzeum Stanisława Noakowskiego.

Wykonywali prace plastyczno-techniczne oraz tatuaże, grali w gry planszowe i komputerowe, uczyli się pąsów i zabaw. Poznawali nowe insygnia Nieszawy oraz zabytki i atrakcje miasta. Otrzymali różne broszury profilaktyczne, książki, kolorowanki oraz folder o Nieszawie.

Gry i zabawy w bibliotece – fot. M. Grajkowska

Dzieci brały udział w konkursach plastycznych z nagrodami, np. w konkursie na projektowanie stroju karnawałowego, na kartkę walentynkową, na akwarelę, na collage z surowców wtórnych, na oryginalną kolorowankę oraz w konkursach pięk-

Słodki poczęstunek – fot. B. Belter

>>>

>>>

nego czytania i uważnego słuchania, promujących książkę i czytelnictwo wśród dzieci i młodzieży. Oglądały film pt. „Gnomy rozrabiają” w kinie „Zdrój” w Ciechocinku. Były na basenie i zwiedzały nieszawskie muzeum. Oglądały przedstawienie teatru profilaktyczno-edukacyjnego pt. „Skarb to nie tylko złoto”. Spacerowały po mieście.

Wszystkim dzieciom zapewniony został drobny poczęstunek w postaci: napoju, cukierków, chrupków oraz domowych ciast wypiekanych przez Spółdzielnię Socjalną „Nieszawskie Smaki”, która przygotowała dla dzieci także na zakończenie „słodką niespodziankę”.

Ferie zimowe zostały zorganizowane przez Burmistrza Miasta Nieszawa – Przemysława Jankowskiego oraz Miejską Bibliotekę Publiczną w Nieszawie w ramach realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Nieszawa na rok 2018.

(Zdjęcia z zajęć podczas ferii zimowych zamieszczone zostały także na tylnej okładce.)

PODZIĘKOWANIE

Organizatorzy i uczestnicy ferii zimowych serdecznie dziękują wszystkim instytucjom i osobom, które przyczyniły się do uatrakcyjnienia zajęć dla dzieci i młodzieży z Nieszawy, a szczególnie: p. Przemysławowi Jankowskiemu, p. Annie Komorowskiej, p. Emilii Wiśniewskiej, p. Ilonie Smykowskiej, p. Ryszardowi Lewandowskiemu, p. Łukaszowi Słomczewskiemu, p. Lilli Szynkowskiej, p. Leonowi Szynkowskiemu, p. Katarzynie Kaliszewskiej z kina „Zdrój” w Ciechocinku, p. Danielowi Koźmińskiemu oraz p. Mirosławowi Szczęsnemu z Ochotniczej Straży Pożarnej w Nieszawie, pracownikom Spółdzielni Socjalnej „Nieszawskie Smaki” oraz Miejskiej Komisji Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii.

CZY ZNASZ NIESZAWY OBLCICZE cz. 132 — Nieszawa w czasie powstań, wojen i innych konfliktów zbrojnych, cz. 7

Jerzy Zyglarski

Król Kazimierz Jagiellończyk, założyciel trzeciej Nieszawy był konsekwentny w swoich postanowieniach, których przeważnie nigdy nie zmieniał. Przekazując swą posiadłość Roskidalino spotkał się z pewnym sprzeciwem Mikołaja Kościeleckiego, wojewody brzeskiego i starosty dobrzyńskiego, który Rozkidalino miał w zastawie za pożyczkę udzieloną królowi na wojnę z krzyżakami. Król jednak nie zmienił zdania, obiecując Mikołajowi z Kościelca inne tereny. Nie ugiął się też pod żądaniami papieża, który po niepowodzeniach legata zdecydowanie nakazał dojść do porozumienia z Krzyżakami. Po zbagatelizowaniu tego papieskiego nakazu papież Kalikst III pierwszy z Borgia, który zasiadł na tronie papieskim rzucił klątwę na Kazimierza Jagiellończyka i na wszystkie miasta, które przystąpiły do Związku Jaszczurczego i odmówiły poddaństwa zakonowi. Były to, między innymi, Toruń, Gdańsk i Chełmno. Papież Kalikst III (Alfons Borgia, 1378-1458) rzucił tę klątwę 24 września 1455 roku, nakazując miastom, które podpisały akces przynależności do Polski, w ciągu 60 dni powrócić pod Władzę Zakonu Krzyżackiego. Kiedy to nie poskutkowało, w roku 1458 anatemą ponownie została rzucona na króla i miasta ze Związku Jaszczurczego. Panowanie Kaliksta III nietrwałodługo, bo tylko 3 lata (1455-1458), a jego surowość w stosunku do podległych mu osób nie tolerowała żadnych sprzeciwów. Nie krył też swojego zainteresowania płcią piękną i posiadał mieślubne dzieci. Kazimierz Jagiellończyk mimo rzuconej na niego dwukrotnie klątwy nie uległ presji papieskiej i nie zmienił swych decyzji. Żeby ograniczyć pobyt Krzyżaków nad Wisłą, wykupił od nich zamek w Malborku za 665 kilogramów złota. Spór między Królem a pa-

>>>

>>>

pieżem przerwała śmierć Jagiellończyka, który od wielu lat leczył się na dolegliwości żołądkowe. Nie chciał jednak przyjmować leków przepisanych przez polskich lekarzy, ale leczył się pieczonymi gruszkami zalecanymi przez litewskich znachorów. Jedząc pieczone gruszki król Kazimierz przyspieszył swoją śmierć. Zmarł w Grodnie w 1492 roku. Zasiadał na tronie 45 lat.

Po Kazimierzu Jagiellończyku na tronie zasiadł jego syn Jan Olbracht. Od 1497 roku był też królem Węgier. Panował tylko 3 lata. Zmarł w Toruniu w 1501 roku, gdzie przygotowywał wyprawę wojenną przeciw Krzyżakom. Apelował też do szlachty polskiej i panów litewskich o przestrzeganie uchwalonych Statutami Nieszawskimi praw i obowiązków. Szlachta polska ciągle domagała się więcej praw i swobód. „Szlachcic w swej zagrodzie równy wojewodzie” – takie powiedzenie znał każdy, nawet wśród szlachty szaraczkowej.

Po Olbrachcie na tronie polskim zasiadł Aleksander Jagiellończyk (panował w latach 1501-1506). Pragnął mieć po swojej stronie możnych władców litewskich, zaakceptował więc prawa gwarantowane na tzw. unii mielnickiej, anulujące prawa do dziedziczenia tronu wielkksiążęcego – na Litwie odtąd obowiązywała elekcja. Musiał też zaakceptować przywilej, który oddawał władzę w państwie senatowi, czyli wojewodom, biskupom i kasztelanom, zaś król był zobowiązany uchwalone zadania realizować. W roku 1505 proklamowano też ustawę sejmową zwaną też konstytucją Nihili Nowi.

Nieszawa, którą przeniesiono spod Torunia, dzięki rozwiniętemu handlowi zbożem prężnie rozwijała się. Przybywało mieszkańców, a król chętnie popierał ich inicjatywy. Nie podobało się to kupcom toruńskim i nieustannie oranizowano napady na nową Nieszawę. Torunianie mieli pretensję do króla, który miał zburzyć Nieszawę, a nie ją przenieść i żądano ponownego zburzenia trzeciej Nieszawy. Król Kazimierz Jagiellończyk, żeby zapobiec zniszczeniu trzeciej Nieszawy przez uzbrojone grupy zorganizowane przez toruńskich kupców, wydał nakaz ograniczający wywóz towarów poza Toruń przez Kupców Nieszawy. Mogą tylko poza Toruń wywieźć w ciągu roku 14 statków. Później prawo składu dla Torunia obowiązywało wszystkie statki transportowane przez kupców Nieszawy. Król Jan Olbracht wydał dekret, który znosił prawo składu dla Torunia. Toruń jednak nie miał zamiaru dostosować się do nakazu wydanego przez króla i zatrzymał wszystkie statki transportujące zboże do Gdań-

ska, które należały do biskupa płockiego Erazma Ciołka. To spowodowało ogólne niezadowolenie i protesty z różnych stron kraju. Sprawę tę omawiał nawet sejm w Radomiu w 1505 r. Król Aleksander zaakceptował wyrok sejmu w Radomiu. Wyrok ten znosił wszelkie przywileje handlowe kupców toruńskich i wprowadzał wolny handel Wiśłany. Zaostrzyło to szczególnie spór między Toruniem a Nieszawą dotyczący handlu. Torunianie powoływali się na wsparcie finansowe Kazimierza Jagiellończyka w walce z Krzyżakami. Nie złagodziło to antagonizmów Nieszawsko-Toruńskich. Dzięki jednak Janowi Łaskiemu kanclerzowi koronnemu, a później prymasowi Polski i Litwy, i biskupowi płockiemu Erazmowi Ciołkowi, którzy byli doradcami króla, decyzje króla Aleksandra były wyważone i na pewno zapobiegły konfliktowi wewnętrznemu. ■

NIESZASZKI – satyry i fraszki

Jerzy Zyglarski

HAZARDZISTA

Wciąż uprawiał skoki w bok
Żona miała dość już tego
Więc podjęła pewien krok
I zdradziła go z kolegą
Od tej chwili mężuś drogi
Ma na głowie wielkie rogi.

CARPE DIEM

„Carpe diem” Horacy mawiał
A Janusz „Carpe diem” uprawiał.

SĄSIADKA

Szwagier mnie zaprosił
Mam przynieść pół basa
A on mi przedstawi
Sąsiadkę – blondasa
A później pójdziemy do pięknej dziedlatki
By się u niej napić zielonej herbatki
Następnie coś jeszcze będzie do roboty
Poznamy także jej urok i cnoty.

PROPOZYCJA

Proponowała chwilówki
Za pół stówki
A pierwszy raz darmowy
Oczywiście po podpisaniu umowy.

>>>

>>>

FOBIA

Jego demokracja
To konfabulacja.

ZAPYTANIE

Adaś pyta – dziadku miły, mój kochany
Byłeś kiedyś oszukany?
Czy ja muszę wszystkich słuchać?
Czy dać sobie w kaszę dmuchać?
Dziadek na to. Jeśli czujesz
Że ktoś ciebie wykantuje
Bezpodstawnie chce oszukać
Nie daj sobie w kaszę dmuchać.

FRANIA

Franiu! Jesteś jak super samochód
Pełen elegancji
Jak samochód z Bielska Białej
Globalnie w rzeczy całej
Pytam, czy to Ci nie wadzi?
Bo tak jak maluch
Też źle się prowadzisz.

TROSKLIWA

Już od ślubu, mężusiu drogi
Trzymam Cię za twoje rogi
I pilnuję byś nie zgubił
Pięknego poroża
Bo by mi została już tylko obroża.

Pięknych, słonecznych i wiosennych
ŚWIĄT
WIELKANOCNYCH
*oraz dużo zdrowia, radości,
pogody ducha i świątecznej atmosfery*
życzy
Redakcja „Głosu Nieszawskiego”

Zatrzymane w kadrze

SP 1995/1996

Nieszawa w poezji i prozie (seria II, część III)

Beata Belter

Nieszawa to prawdziwe zagłębie artystów: poetów, malarzy, rzeźbiarzy, muzyków, fotografów itp. Wielu mieszkańców miasta tworzy poezję – i tę publikowaną, i tę „do szuflady”, na potrzeby własne, która tylko czasami ogląda światło dzienne. Do naszego miasteczka przyjeżdża też wielu turystów i literatów, którzy zafascynowani jego spokojem, sielskością i wspaniałym położeniem geograficznym czy klimatem, piszą wiersze, baśnie, poematy. Na łamach „Głosu” będę prezentować wiersze i utwory epickie poświęcone Nieszawie, a także tworzone przez osoby wywodzące się lub związane z naszym miasteczkiem, poprzedzone krótką notatką biograficzną.

>>>

>>>

Z tego względu zwracam się do Czytelników „Głosu” o nadsyłanie na adres redakcji (Redakcja „Głosu Nieszawskiego”, ul. 3 Maja 2, 87-730 Nieszawa) lub mailem (glos@nieszawa.pl) wierszy i innych utworów dotyczących Nieszawy wraz z notatką o ich autorze.

Ferdynand Antoni Ossendowski (1876–1945)

– polski pisarz, publicysta, podróżnik, doktor nauk chemicznych, członek Akademii Francuskiej, działacz polityczny, naukowy i społeczny, który w latach 1932–1938 przebywał okresowo w Nieszawie. Pisarz przyjeżdżał tu bardzo często, aby odpoczywać. Poza tym wygłaszał odczyty o podróżach, prowadził pogadanki i dyskusje z mieszkańcami miasta, przesyłał książki do miejscowej biblioteki, dofinansowywał orkiestrę strażacką, angażował się aktywnie w życie miasta i pomagał w wielu sprawach. Znał doskonale historię Nieszawy. Przyjaźnił się m. in. z komandorem Heliodorem Laskowskim, ks. Wacławem Kneblewskim, kierownikiem szkoły Władysławem Królikowskim, rejentem płk Edmundem Kaczkowskim. Kontakty z miastem i mieszkańcami rozluźniły się, kiedy w 1937 r. włamano się i okradziono willę profesora, a skończyły zupełnie po opublikowaniu w 1938 r. felietonu, w którym pisarz przedstawił krytycznie nieszawskie społeczeństwo.

W roku 1933 Rada Miejska Nieszawy przyznała pisarzowi tytuł Honorowy Obywatel Miasta Nieszawa „w celu uczczenia jego zasług na polu literatury ojczystej i światowej oraz za wydatne i hojne wspieranie Biblioteki i Czytelni Miejskiej”. Ulicę Szkolną, prowadzącą do willi „Ossendówka”, przemianowano na ul. F. A. Ossendowskiego. Dnia 30 maja 2009r. na jednej ze ścian budynku willi nad Wisłą, będącej posiadłością rodzinną żony pisarza, wmurowano tablicę ku czci pisarza.

Tablica pamiątkowa ku czci F. A. Ossendowskiego

Pisarz ożenił się w 1923r. z wybitną skrzypaczką i kompozytorką Zofią z Iwanowskich – Płoszko, którą z Nieszawą wiązały koligacje rodzinne. Jej rodzicami byli Amelia z Witanowskich i Feliks Iwanowski. Byli oni właścicielami pięknej willi usytuowanej nad Wisłą w Nieszawie.

Willa „Ossendówka” – zdjęcie archiwalne sprzed 1939r.

Żona Ossendowskiego miała dwóch synów z poprzedniego małżeństwa. W czasie wojny z bolszewikami w 1920r. straciła młodszego syna Zygmunta Karola Płoszko, który był 15-letnim harcerzem i poległ w bitwie pod Ossowem. 21 sierpnia 1938r. drużyna męska przy Szkole Powszechniej im. Stanisława Staszica w Nieszawie obchodziła święto nadania patrona, którym został właśnie syn Zofii Ossendowskiej, primo voto Płoszkowej. Nieszawscy harcerze uczcili pamięć młodziutkiego bohatera wspaniałą uroczystością, którą uświetniły: akademie, przemówienia, wiersze, gawędy i pieśni chóralne. Matka bohatera dała w farze koncert na skrzypcach.

Ossendowski poświęcił młodemu chłopcu jedno z opowiadań w cyklu pt. „Najwyższy lot”, które zatytułował „Loluś Grajek” i dedykował żonie. Poniżej prezentujemy fragment tego opowiadania, w którym pisarz zaakcentował nie tylko bliski związek matki z synem, jego wielkie poczucie patriotyzmu, ale również wiele elementów z topografii miasta.

Więcej informacji o Zofii i Fernandzie Antonim Ossendowskich oraz ich związkach z Nieszawą można znaleźć w artykule Teresy Maksim zamieszczonym w publikacji „Nieszawski kalejdoskop” t. I, na s. 173–195.

„Loluś Grajek” (fragmenty)

Loluś był smutny. [...] Nie lubił okazywać swego smutku przed nikim, nawet przed matką,

>>>

>>>

przed swoją ubóstwianą Muchną, jak ją pieszczotliwie nazywał. [...] Jednak, gdy był teraz sam ze sobą, na wzgórzu skąd widział stary, pochylony kościółek na Przypuszcie, myślał o różnych ludziach i rzeczach.

[...] Wyszli z babcinego ogródka, minęli gmach komory celnej i zaczęli się wznosić uliczką, brukowaną dużymi, okrągłymi kamieniami, a prowadzącą do klasztoru O.O. Franciszkanów. [...] Przeszli ścieżką pomiędzy żytem i wyszli na szosę. [...] Mijali właśnie stojącą na pagórku przy drodze kapliczkę. Loluś zdjął czapkę i przeżegnał się. Muchna głęboko westchnęła.

– Tu pożegnaliśmy Stacha, gdy jechał na wojnę! – pomyślał Loluś i od razu poczuł, że powinien myśleć o czym innym i o tem innym z Muchną pomówić.

[...] Długo szli milcząc, zatopieni we własnych myślach [...]. Nareszcie Muchna szepnęła:

– Jaka cisza! Czy słyszysz, Loluśku, jak się przelewają fale ciszy?

– Tak, Muchno, słyszę... ale jakie to dziwne! Tu taka cisza i spokój, a gdzieś [...] dalej rozlega się grzmot dział, grzechotanie kulomiotów i karabinów, zgiełk bitwy, krzyki walczących, jęki rannych! [...]

– Matuś! – zaczął szeptać Loluś, cichutko [...]. Powiedz! [...] Co jest wyższe i więcej ważne i cenne: życie i szczęście moje, twoje [...], czy też wszystkich tych, którzy naród nasz stanowią? [...]

– Dla narodu swego, człowiek żyć powinien, a życie jego jest drobną częścią życia narodu! – odparła [...], nie podnosząc oczu. – Tak uczyli nas dziady i para dziady i tem mocną była Polska i przetrwała...

Lolusiowi twarz rozpromieniła się. Schwycił swoją Muchnę w objęcia i zaczął okrywać pocałunkami jej twarz, oczy, czoło, włosy i ręce. [...]

– Więc, matuś złota, Muchna moja mała, śmierć za naród może stać się życiem narodu, a szczęściem dla każdego z nas? Czy dobrze myślę? [...]

Matka milczała. [...] Nic już nie mówiąc, powrócili do domu. [...]

Rozmowa z...

Stefan Stalpiński

*„Powróciłem tu (...), do nieszawskich wzgórz,
gdzie Wisła płynie tuż,
gdzie słyhać nadwiślański szepc
z dziecinnych i młodzieńczych lat.”*

– tak wspomina rodzinne miasto bosman Marynarki Wojennej w stanie spoczynku, Mirosław Madajczyk.

1. Część swojego życia spędził Pan w Nieszawie, jak wspomina Pan tamten okres?

W Nieszawie spędziłem lata dziecięce i młodość. Okres ten wspominam bardzo dobrze i ciepło. Duży wpływ miały na to relacje rodzinne i specyficzna atmosfera małopolskiego życia. Tutaj ukończyłem szkołę podstawową i wyuczyłem się zawodu kolejjarza. W wieku niespełna 18 lat podjąłem pracę na stacji PKP jako operator ruchowo-przewozowy kolei. W związku z brakiem możliwości dalszej nauki w technikum kolejowym, zgłosiłem się na ochotnika i zostałem powołany do zasadniczej służby wojskowej. Skorzystałem z tej możliwości, gdyż w trakcie pracy na stacji kolejowej Otłoczyn nie układało mi się z zawiadowcą, który chciał mnie ukarać m. in. za to, że zgłosiłem zejście z nastawni, aby zapobiec pożarowi lasu.

2. Zawód wykonywany to operator ruchowo-przewozowy kolei. Jak przebiegała Pana dalsza kariera zawodowa?

Fotografia w mundurze marynarskim z 1976r.

Po odbyciu zasadniczej służby wojskowej w Marynarce Wojennej wróciłem do Nieszawy.

Podjąłem pracę na stacji PKP Aleksandrów Kujawski. W tym okresie wstąpiłem w związek małżeński z Elżbietą Wesołowską. Po urodzeniu się pierwszego dziecka – syna, złożyłem dokumenty do

WKU we Włocławku.

W roku 1979 zostałem ponownie powołany do służby wojskowej. Jako radiotelegrafista zostałem zamustrowany na okręcie Marynarki Wojennej.

Przy radiostacji

Do roku 1986 służyłem na dużym ścigaczu okrętów podwodnych na Westerplatte.

>>>

>>>

Duży ścigacz okrętów podwodnych, którym dowodził M. Madajczyk (wycinek z gazety)

Następnie zostałem przeniesiony do portu Ok-sywie na duże pełnomorskie holowniki, podlega-jące pod ratownictwo morskie.

Na holowniku pełniłem różne funkcje, byłem: dowódcą grupy radio, bosmanem okrętowym, do-wódcą holownika, dowódcą grupy holowników.

Z kolegami marynarzami

Na holowniku H-7

3. Czy pamięta Pan jakieś ciekawe i wyjątko-we sytuacje związane ze służbą wojskową?

Istotnym wydarzeniem w okresie służby na okrętach Marynarki Wojennej było odbicie upro-wadzonego kutra rybackiego i uwolnienie uwię-zionych rybaków z portu rybackiego Władysławo-wo. W wyniku tej akcji udało się dostarczyć na czas do szpitala ciężko rannego szypra wyżej wymienionego kutra, co pozwoliło uratować mu życie. Podczas służby na okrętach Marynar-ki Wojennej, poza ochroną granic morskich RP, mieliśmy za zadanie pilnować polskiej strefy rybołówstwa morskiego oraz ratować jednostki

MAGAZYN INFORMACYJNO-KULTURALNY MIASTA NIESZAWY

Podczas uroczystości wręczania odznaczeń

pływające, zagrożone zatonięciem lub pożarem. Braliśmy również udział w poszukiwaniach mor-skich rozbitków i zaginionych jednostek.

4. Od 1994 roku jest Pan na emeryturze. Te-raz przyszedł czas na odpoczynek – czy naprawdę?

Jako dowódca holowników służyłem do lu-tego 1994 roku. Następnie zostałem przeniesio-ny w stan spoczynku – do rezerwy. Po przejściu na emeryturę pracowałem w ochronie obiektów oraz jako konwojent. Następnie pracowałem jako montażysta okien oraz w ogólno-budowlance. Nie ominęła mnie też praca za granicą, gdzie okresowo przepracowałem kilka lat w Niem-czech i Anglii. Przyszedł także czas na powrót do rodzinnej Nieszawy.

Bardzo dziękuję za rozmowę!

Rozmowa z ELŻBIETĄ LESZCZYŃSKĄ - emerytowaną nauczycielką matematyki w Szkole Podstawowej w Nieszawie

Grażyna Olesińska

1. Elu, szczerze mówiąc, nie wyobrażam sobie Ciebie w innej roli, ale chciałabym wiedzieć, dlaczego wybrałaś taki zawód, a nie inny?

Od dziecka podobał mi się zawód nauczycie-la. Bawiłam się z moim młodszym rodzeństwem w szkołę – oczywiście byłam panią nauczyciel-ką, tak jak moja starsza siostra Ania ,na której się wzorowałam wybierając zawód.

>>>

>>>

Pani Ela z mężem Zdzisławem i wnukami Julką i Pawełkiem

2. Twoim zdaniem nauczyciel to rzemieślnik czy twórca, artysta? Czy pasja jest niezbędna do wykonywania tego zawodu?

Myślę, że do wykonywania każdego zawodu trzeba mieć serce... Trudno robić coś, czego się nie lubi. Nauczyciel, pracując z dziećmi, musi wg mnie mieć pasję i chęć do swojej pracy. Powinien kochać ludzi!

3. Zgadza się, a Twoją miłość naprawdę zawsze w pracy było widać! Zwłaszcza, gdy zerkając na dzieci wpatrzone w Ciebie, w ich oczach można było wyczytać wszystko! Jednak są przecież gorsze dni, prawda? Co wtedy Cię motywowało do działania?

Chyba to, co wcześniej powiedziałam – lubiłam swój zawód, chociaż czasem było ciężko i narzekałam na to i owo... W szkole, wśród uczniów każdy dzień był inny, nie było nudy. Nawet nie wiedziałam kiedy mijał dzień za dniem. Cieszyłam się z sukcesów moich podopiecznych – nawet tych małych, codziennych – w postaci ich dobrych ocen, zadowolenia na twarzy, uśmiechu... Radość sprawiała mi także wdzięczność rodziców moich wychowanków.

4. Kiedy pracowałam razem z Tobą w szkole i widziałam, że każdego dnia przychodzisz do pracy ze szczerym uśmiechem na ustach, pełnym życzliwości, zastanawiałam się, jak Ty dbasz o swój entuzjazm w pracy?

Starłam się doszukiwać pozytywów we wszystkim co mnie spotyka. Jestem z natury optymistką.

5. Jakie cechy charakteru pomagają, a jakie przeszkadzają w tym zawodzie?

Myślę, że pomaga optymizm, wiara w drugiego człowieka, otwartość, szczerość, autentyczność, chęć bycia potrzebnym.. A utrudnia? – pesymizm, niechęć do ludzi, brak cierpliwości, lenistwo, narzekanie na wszystko i wszystkich.

6. A jaka jest według Ciebie złota rada dla początkujących nauczycieli?

Pracować rzetelnie, być „w porządku” wobec uczniów, rodziców i kolegów – nauczycieli. Wyrobić sobie dobrą wizytówkę. **I uśmiechać się do wszystkich!** (co nie znaczy, że jak trzeba to nie karcić – dyscyplinę trzeba wypracować, choć to bardzo trudne zadanie!).

7. Co bezpowrotnie może zniszczyć reputację nauczyciela? Jest coś takiego w ogóle?

Bycie niesprawiedliwym, sztucznym i fałszywym. Chyba lepiej przyznać się czasem do błędu i pomyłki, niż udawać, że i tak mamy rację. Nie wolno też negatywnie nastawiać się do jakiegoś ucznia i „z góry” go przekreślać. Sądzę, że właśnie to niszczy wizerunek nauczyciela. **Ale myślę, że nie ma ludzi, którzy tak robią...**

8. Jak Ty budowałaś autorytet wśród uczniów i rodziców?

Starłam się być dla uczniów miłą, **ale stanowczą**, nie wdawałam się z nimi w śmieszne żarciki, ale chętnie o wszystkim rozmawiałam. Tłumaczyłam, dlaczego tak powinno być, a tak nie. Mówiłam im o tym, że się o nich troszczę i martwię, że zależy mi na ich bezpieczeństwie, dobrych wynikach w nauce ale i dobrym samopoczuciu w szkole. Tak zwyczajnie – mówiłam o tym co chcę im zapewnić, nie wiem czy tym budowałam autorytet... A z rodzicami również szczerze rozmawiałam, ogólne sprawy (jako wychowawca) poruszałam na forum, a w indywidualnych byłam dyskretna. Starłam się zapewnić ich dzieciom dobrą opiekę i informować ich o wszystkim, co się działo w szkole. Moje klasy były dla mnie zawsze jak moja rodzina – bardzo się z nimi zżywałam i później... – trudne były rozstania...

9. Traktowanie szkolnej społeczności jak rodziny to chyba kluczowe podejście. Więc nie dzieje się wszystko od razu, tylko trzeba budować relacje, każdego dnia. A o co szczególnie dbałaś przygotowując się do zebrania rodziców?

Trochę już powiedziałam w poprzednim pytaniu. Dodam jeszcze, że chciałam im przekazać wszystko co istotne, **ale tak, by im nie zrobić przykrości**. Nie chciałam, żeby rodzice bali się zebrania. Oferowałam im zawsze czas na indywidualne rozmowy po zebraniu, prosiłam o zadawanie pytań, **formułowanie oczekiwań wobec mnie i szkoły**. Starłam się, aby między nami nie było barier, a jakaś więź, wspólne sprawy... Jak trzeba, to o coś prosiłam, wymagałam, dziękowałam i przepraszałam. Traktowałam rodziców, a tym samym i zebrania, bardzo poważnie.

>>>

>>>

**10. Dużo mówi się o wytyczaniu granic uczniom.
A jak wytyczać granice rodzicom?**

Myślę, że należy z rodzicami uczciwie i otwarcie rozmawiać. Jasno informować o swoich decyzjach, niekiedy je przedyskutować. Jeśli jest sytuacja konfliktowa, bardzo poważna, to warto poprosić kogoś o pomoc – kolegę nauczyciela, dyrektora. Zawsze trzeba być kulturalnym, ale bronić stanowczo swoich racji. **Nie wolno dać się sprowokować, ale też nie można nikogo obrażać i pozwolić aby nas obrażano.** Zawsze wszystko powinno zostać wyjaśnione i poukładane. Przynajmniej ja tak starałam się robić.

11. A kto Twoim zdaniem nie powinien zostać nauczycielem?

Ktoś kto nie lubi dzieci, ma zły kontakt z drugim człowiekiem, woli papiery i biurko, niż obcowanie z ludźmi.

12. Mam wrażenie, że kluczowe jest, aby nauczyciele wzbudzali zaufanie. Jacy nauczyciele według Ciebie to osiągnęli?

Serdeczni, szczerzy, sprawiedliwi. Ale także odpowiedzialni, solidni, konkretni i dobrze przygotowani do zajęć. **Tacy, którym się chce coś więcej niż trzeba. Tacy, którzy mają jakieś uzdolnienia i potrafią się nimi dzielić z uczniami, przekazywać je dalej.** Dużo można by wymieniać, ale nikt nie jest idealnym... Myślę, że wystarczy mieć chociaż którąś z tych cech.

13. Czy miałaś kogoś, na kim się wzorowałaś, kogoś, kto był dla Ciebie inspiracją?

Miałam bardzo dobrych nauczycieli w moich szkołach, wielu miło wspominać. Myślę, że od każdego coś przejęłam, nauczyłam się czegoś. Trudno wskazać kogoś jednego, ale też nie potrafię powiedzieć, że miałam jakiegoś nauczyciela „wrednego” – jak często się słyszy. Może tak myślę, bo sama byłam nauczycielem... **Ale nie! Miałam chyba szczęście do dobrych ludzi. O właśnie – inspiracją dla mnie są po prostu dobrzy ludzie.**

Piękna puenta 😊

Elu, ciesz się, że miałam przyjemność z Tobą pracować 😊 A teraz dziękuję Ci za tę rozmowę i życzę dużo zdrowia oraz tego aby wszystkie Twoje plany się ziściły.

Elżbieta Leszczyńska – emerytowana nauczycielka matematyki i fizyki Szkoły Podstawowej w Nieszawie. Prywatnie jest wciąż zakochaną (od 51 lat) mężatką, przyjaciółką, mamą Ani (mgr psychologii) i Krzysia (mgr resocjalizacji) i babcią Julki, Pawełka i Kasi. Często rozmyśla nad tym co ważne przy filiżance dobrej herbaty i pysznych ciasteczkach 😊.

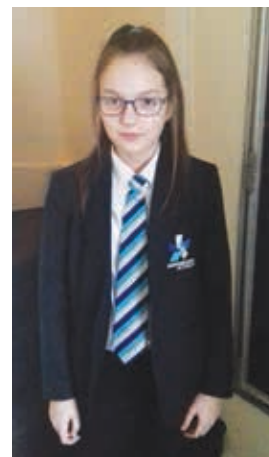
Nasze nowe życie

Ania Latopolska

Anglia

Dzień dobry,

10 lat mieszkałam w Nieszawie. Tam chodziłam do szkoły, miałam koleżanki i wokół siebie całą rodzinę, tę najbliższą i dalszą – myślę tu o ciościach, wujkach, dziadkach i babciach. Na ulicach mijałam znajomych, których pozdrawiałam magicznym słowem: dzień dobry.

Ania w mundurku szkolnym

Dzisiaj mam 13 lat. Mieszkam z najbliższą rodziną w Anglii. Dorosłam, spoważniałam, a mój brat Kacper ma już swoją sympatię czyli dziewczynę – Adę, która będzie moją bratową. Muszę powiedzieć, że jest ładna i fajna, bardzo ją lubię.

Mówiąc, że dorosłam, mam na myśli, że teraz, po trzecim roku wyprowadzki z Nieszawy, zastanawiam się, co nas, tzn. moją rodzinę spotkało? Bo przecież w moim rodzinnym domu nigdy nie mówiło się o wyjeździe z Polski. Mieszkało się, żyło, chodziło do szkoły – muszę powiedzieć, że robiłam to wszystko bez większego zastanowienia, bo taka była kolej losu, a do szkoły chodziłam z przyjemnością.

A pewnego dnia, moi rodzice, zrobili rodzinną radę i mama nas poinformowała: dzieciaki Europa się otworzyła, podobno lepsze życie będziemy mieć w Anglii, więc wszyscy wyjeżdżamy.

Ja i Kacper nie wiedzieliśmy jak zareagować, czy zbuntować się, czy cieszyć? Najpierw był płacz, że to głupota, że nie znamy języka, jak będziemy się uczyć, gdzie mieszkać?

Spokojnie – powiedziała mama. My też się boimy, ale nie jedziemy w nieznane; pomocną rękę podała nam ciocia Małgosia, za co jej bardzo dziękujemy. Jej rodzina – taka duża i dali sobie radę, to i my też sobie poradzimy.

Na razie wyjadę z tatą, wy będziecie do końca roku szkolnego w Nieszawie u babci Mirki, a w wakacje, jak dostaniemy pracę i mieszkanie to dopiero przeprowadzimy się. Jeżeli chodzi o język angielski, to zawsze można się nauczyć. Jak to się mówi: dla chcącego nie ma nic trudnego, a jak towarzyszy temu jeszcze „mus”, to trzeba przysiąc, wziąć do ręki słownik, płyty i do roboty, albo opłacić korepetycję.

>>>

>>>

Mama kontynuując tę rozmowę, zakończyła: dzieciaki, głowa do góry! Ja z tatą zadbam o pieniądze, a wy swą nauką i grzecznością pomożecie przewycięzać nowe wyzwania.

I tak się stało. Mieszkamy w Anglii. Rodzice pracują, również pracuje i uczy się mój brat – przecież jest dorosły, skończył 18 lat. Języka angielskiego uczymy się wspólnie. Przepytyujemy się, czasem jest to bardzo zabawne, ale jest coraz lepiej. Cała najbliższa rodzina o mnie dba, bo teraz jestem najmłodsza.

Może króciutko opiszę angielski system szkolny.
– Primary School – szkoła podstawowa obowiązkowa: infant – schools – od 5 do 7 lat

– Junior schools- od 7 do 11 lat.

Higs Scholl – gimnazjum – obowiązkowe – od 11 do 16 roku życia. Kończy się egzaminem General Certificate of Secondary Education – egzamin ten kończy obowiązkową naukę. Skala ocen to: A,B,C,D,E,F,G (najniższa) oraz U (uczeń nie zdaje).

– Further Education/College – szkoła średnia – nauka do 19 roku życia. Kończy się egzaminem, który pozwala na rozpoczęcie edukacji wyższej lub edukacji profesjonalnej.

– Higher Education – szkoła wyższa. Jest dwustopniowa: 3-4 letnie studia licencjackie, i 1-2 letnie magisterskie.

Szkoły czynne są 190 dni w roku. Rok szkolny podzielony jest na 3 części. Nauka rozpoczyna się 1 września i trwa do 20-23 lipca. Pierwszy trymestr trwa do połowy października. Pierwsze ferie trwają 5 dni. Drugi trymestr trwa od końca października do połowy lutego. W połowie przypada prawie dwutygodniowa przerwa świąteczna oraz 5-dniowa przerwa w lutym, po której wracamy do szkoły. Trzeci trymestr trwa do końca roku szkolnego, w trakcie którego przypada kolejna dwutygodniowa przerwa świąteczna, tym

razem wielkanocna. W czerwcu wypada kolejna 5-dniowa przerwa.

W szkole podstawowej nie ma podziału na 45-minutowe lekcje. W szkole średniej pierwsze dwa lata to nauczanie ogólne, następne dwa lata nauczanie zawodowe.

Ps. Żeby w miarę dobrze opisać ten temat, posłużyłam się wiadomościami podanymi w Internecie – wg wikipedii.

A ja? –

Cóż mogę napisać o sobie? Tęsknię za Nieszawą, za moimi koleżankami szkolnymi i tymi z sąsiedztwa. Jedna z nich Laurka K. mieszka teraz we Włoszech (ją i te mieszkające w Nieszawie bardzo serdecznie pozdrawiam. Chodzę do szkoły: Higs Scholl. Uczę się w klasie angielskiej. Tu też już mam zaprzyjaźnione koleżanki Polki mieszkające z rodzicami w Anglii i Angielki. Chętnie przebywam wśród Angielek, wtedy uczę się od nich poprawnej wymowy, co sprawia mi wielką przyjemność, bo coraz lepiej porozumiewam się w języku angielskim. Zauważyłam, że szybciej można nauczyć się wymowy, nawet poradzić sobie z akcentem, gorzej z pisownią, ale staram się; lubię się uczyć, a dyplomy i wszelkie

>>>

>>>

go rodzaju pochwały sprawiają mi przyjemność! Staram się, żeby jak najlepiej nauczyć się języka angielskiego, bo pewnie, jeżeli nic się nie zmieni, to zostaniemy w Anglii na zawsze. Cóż! – tam dom, gdzie rodzice i dobre bez troskie życie, a na razie tak jest.

O Nieszawie wszystko wiemy, interesujemy się na bieżąco. Czytamy „Głos Nieszawski”. Pozdrawiamy wszystkich znajomych. ■

Ania

Zatrzymane w kadrze

SP 1972 r.

Książki z narodowego programu

Urszula Kejna

W roku 2017 Miejska Biblioteka Publiczna w Nieszawie po raz kolejny wzięła udział w Narodowym Programie Rozwoju Czytelnictwa. Dzięki temu łącznie zakupiła 302 woluminy nowości wydawniczych, które wzbogaciły księgozbiór naszej biblioteki.

Zakup został sfinansowany ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego (dotacja w wysokości 4.500zł) oraz ze środków budżetowych (wkład własny do programu w kwocie 3.000zł). Pozyskane środki finansowe przeznaczono na zakup wydawnictw popularno-naukowych, literatury pięknej dla dorosłych oraz książek dla dzieci i młodzieży.

Jednocześnie bardzo zachęcamy Czytelników do zgłaszania swoich potrzeb oraz propozycji książkowych w związku z realizacją tegorocznej oferty zakupu nowości wydawniczych, które chcemy pozyskać w roku 2018, aby wzbogacić i uatrakcyjnić zasoby naszej biblioteki. ■

PODZIĘKOWANIE

Miejska Biblioteka Publiczna w Nieszawie

bardzo serdecznie dziękuje

darczyńcom

Bożennie i Jerzemu Wiśniewskim
z Torunia

za przekazanie kolejnych książek
do niezwyklej kolekcji piśmiennictwa
polskiego pisarza

Ferdynanda Antoniego Ossendowskiego

Szanowni Państwo

Barbara i Jerzy Pyszyńscy

*Nasze kochane Wujostwo
Z okazji 65-tej Rocznicy ŚLUBU
życzymy Wam:
Dobrego zdrowia,
uśmiechu każdego dnia;
Niech radość i słońeczko umila Wam
dalsze życie;*

Bądźcie z nami jak najdłużej.

Wśród ciągłej życia pogody
Niech rozkosz Was oplata
Wśród miłości, wiary, zgody
Żyćcie w zdrowiu długie lata.
Mirka z Rodziną

Do tych życzeń dołącza się redakcja Głosu Nieszawskiego.

Sprawdź, dlaczego boli Cię głowa

Ewa Błaszczuk

Napięciowy ból głowy, czyli tzw. ucisk niewidzialnej obręczy, nie wskazuje na chorobę. To po prostu skutek przemęczenia, stresu albo niedoboru magnezu i odwodnienia.

Czy wiesz, że pierwszą reakcją na ból głowy powinno być uzupełnienie wody. Wystarczy wypić 2 szklanki wody ze szczyptą soli na szklankę.

Jeśli ból głowy zdarza się coraz częściej, to może być groźne. W zależności od jego rodzaju, możesz wstępnie ocenić przyczynę.

Ból w okolicach potylicy, czyli z tyłu głowy.

Objawy: zwykle dokucza rankiem (wtedy ciśnienie jest najwyższe). Towarzysza mu dzwonienie lub szum w uszach oraz ogólne pobudzenie. *Diagnoza*: nadciśnienie. To możesz zrobić: co najmniej przez 10 dni mierz regularnie ciśnienie rano i wieczorem (przyjmuje się, że wartości powyżej 140/90 mm Hg to już nadciśnienie). Zwróć uwagę na dietę i styl życia. Ogranicz sól oraz więcej się ruszaj. Unikaj odchylania głowy do tyłu. Jeśli pomiary nie poprawią się, idź do lekarza z notatkami. Nieleczone nadciśnienie prowadzi m.in. do udaru mózgu i miażdżycy.

Ból z tyłu głowy promieniujący aż po barki.

Objawy: najczęściej pojawia się, gdy odchylamy głowę ku tyłowi. *Diagnoza*: zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa. To możesz zrobić: jeśli problem jest przewlekły i uporczywy skonsultuj się z ortopedą. Warto też udać się do fizjoterapeuty, aby pokazał, jak prawidłowo wykonywać ćwiczenia wspomagające. Pomocny jest też masaż i unikanie siedzenia w jednej pozycji.

Jednostronne bóle głowy plus bóle gałek ocznych. Objawy: pojawiają się zaburzenia widzenia i łzawienie oczu, zmniejsza się ostrość widzenia. Mogą też wystąpić nudności i wymioty. *Diagnoza*: jaskra. To możesz zrobić. Koniecznie idź do okulisty. Bezbolesne badanie ciśnienia wewnątrzgałkowego pozwoli szybko wdrożyć leczenie i zapobieganie jej rozwojowi, bo na chwilę obecną jaskry nie da się wyleczyć. Nieleczona prowadzi do utraty wzroku.

Ból obejmujący okolice nosa, policzków i środek czoła. Objawy: zaburzenia węchu, trudności w oddychaniu, zatłoczony nos i gęsty katar. *Diagnoza*: zapalenie zatok. W domu warto zrobić płukanie zatok, by oczyścić je z bakterii i wirusów. W aptece kupisz specjalne zestawy (około 20 zł).

Jak wzmocnić wypadające włosy

Włosy najczęściej wypadają przy nieprawidłowej pielęgnacji i diecie. Czasem także wskutek chorób. Wystarczy tylko miesiąc, by poprawić ich wygląd. Nasza kuracja na nadmierne wypadanie włosów wzmacnia bowiem nie tylko same włosy, ale także ich cebulki i skórę głowy. Dlatego też i efekt będzie znacznie trwalszy, niż przy wszystkich innych metodach.

Tydzień 1 Odstaw dotychczas używane kosmetyki do włosów. Kup szampon ze skrzypem polnym i dodaj do niego olejek z pokrzywy (10 kropli na 200 ml szamponu). Przygotuj wcierkę. Połowę szklanki wrzątku zalej 3 łyżki rumianku. Po 3 godzinach odcedź. Miksturę wcieraj 30 minut przed myciem głowy. Gdy myjesz głowę, po nałożeniu szamponu odczekaj 10 minut (np. umyj się w tym czasie) i spłucz.

Tydzień 2 Wzmocnij działanie szamponu, dodając zawartość kapsułek z witaminą E (10 kapsułek na 200 ml). Przygotuj płukankę: szklankę wrzątku zalej łyżeczkę suszonych liści pokrzywy i parz pod przykryciem przez 10 minut. Odcedź i odstaw do wystygnięcia (płukanka powinna być letnia). Tak jak w pierwszym tygodniu, 30 minut przed każdym myciem głowy stosuj rumiankową wcierkę i myj głowę już wzmocnionym szampo-nem. W po myciu stosuj płukankę. Na koniec nie spłukuj włosów wodą.

Tydzień 3 Włosy myj nadal wzmocnionym szampo-nem ze skrzypem polnym. Jednak podczas mycia, oprócz szamponu, na dłoń nasyp łyżeczkę soli. Taką mieszanką masuj skórę głowy przez 1-2 minuty, po czym od razu spłucz letnią wodą. Solny piling poprawi mikrokrążenie krwi w skórze. Na koniec zastosuj pokrzywową płukankę (przepis ten sam, co w poprzednim tygodniu).

Tydzień 4 Myj włosy wzmocnionym szampo-nem. Przy pierwszym myciu przed spłukaniem ich odczekaj 10 minut, przy drugim już tego nie rób. Przygotuj maseczkę odżywczą. Wymieszaj 2 żółtka jaja kurzego z 3 łyżkami suszu herbaty zielonej. Dokładnie wymieszaj (jeśli maska będzie za gęsta rozcieńcz ją wodą). Przy myciu głowy nałóż maskę na 30 minut i obficie spłucz włosy letnią wodą.

Gdy się krztusisz – nie podnoś rąk

Pierwszym objawem zadławienia jest kaszel. Dopóki uszkodzony kaszel, nie trzeba mu przeszkadzać. Powinien tylko pochylić się do przodu, aby łatwiej odkrztusić ciało obce. W takiej pozycji na stojąco można wykonać 5 uderzeń w przestrzeń międzyłopatkową. Gdy ratowany zaczyna sinieć i nie może oddychać, trzeba natychmiast udzielić mu pomocy i wezwać pogotowie ratunkowe.

>>>

>>>

Pierwsza pomoc w zadławieniu krok po kroku:

1. Stań za ratowanym i pochyl go do przodu.
2. Zaciśnij jedną rękę w pięść.
3. Przyłóż zaciśniętą w pięść rękę (stroną boczną od kciuka) do brzucha poszkodowanego, między pępkiem a zakończeniem mostka.
4. Energicznym ruchem wgnieć ręce do siebie i ku górze.

Tego nie należy robić.

Nie podnoś rąk. To powoduje rozluźnienie mięśni w okolicy tchawicy i ciało obce może wpaść niżej. Nie podawaj wody do picia. Gdy trafi do przełyku, podczas próby przełknięcia, ciało obce może zostać dodatkowo wciśnięte do tchawicy. A kiedy woda trafi do tchawicy, poza zakrztuszeniem dochodzi jeszcze do zachłyśnięcia. Zadławiłaś się ością, nie zagryzaj jej chlebem, bo ość może wbić się jeszcze głębiej. ■

Wybrano z tygodnika Teletydzień

Woda – co znaczy dla człowieka

Opracowała mgr Lilla Szynkowska

Woda jest źródłem życia dla każdej zdrowej komórki i ratunkiem dla komórek z uszkodzonym kodem DNA.

Człowiek składa się z wody w 60-70 proc. masy dorosłego człowieka.

Woda bierze udział w najważniejszych procesach życiowych jakie zachodzą w organizmie człowieka:

1. Buduje komórki.
2. Jest składnikiem strukturalnym wszystkich elementów organizmu. Wchodzi w skład wszystkich komórek, tkanek i narządów.
3. Aktywizuje komórki do właściwego funkcjonowania.
4. Przyspiesza proces odnowy komórkowej, chroni kod DNA.
5. Usuwa zanieczyszczenia z organizmu. Cały czas w organizmie powstają szkodliwe produkty przemiany materii, organizm by funkcjonować musi wydalać toksyny, chore i martwe komórki. Bez czystej wody nie może tego zrobić.
6. Wpływa na przyswajanie wartości odżywczych. Transportuje składniki odżywcze w organizmie.
7. Odżywia mózg. Poprawia koncentrację. Wspiera proces uczenia się. Nadzoruje prawidłowe funkcjonowanie układu nerwowego.

8. Utrzymuje wilgotność błony śluzowej i oczu. Chroni przed wysuszeniem.
9. Nadzoruje ruchliwość stawów.

W związku z powyższym należy wypijać codziennie co najmniej 2 l wody.

Woda jest niezbędnym składnikiem pokarmowym, stanowi podstawowy składnik wszystkich komórek, tkanek oraz płynów ustrojowych. Woda wchodząca w skład krwi przenosi składniki pożywienia do narządów i komórek ustrojowych, a jednocześnie przy jej pomocy następuje wydalanie z nich produktów przemiany materii, w tym także produktów toksycznych nagromadzonych w narządach, a zwłaszcza w mięśniach podczas intensywnej pracy fizycznej. Woda ustrojowa pełni funkcje regulatora ciepłoty ciała – ze względu na wysoką energochłonność parowania i bardzo dobre przewodnictwo cieplne.

Organizm człowieka czerpie wodę z trzech źródeł tj. z produktów stałych, napojów oraz spalania poszczególnych składników organicznych takich jak: białka, tłuszcze i węglowodany (woda metaboliczna). Ponieważ organizm człowieka nie może magazynować większej ilości wody, dlatego ważne jest jej systematyczne dostarczanie, jednakże jej nadmiar może również być szkodliwy, zwłaszcza w przypadku gdy nie może być ona szybko wydalona z organizmu.

Skutki niedoboru wody

Twój organizm nie robi zapasu wody. Potrzebuje jej zbyt dużo, dlatego musisz stale jej dostarczać. Aż 10 szklanek wody dziennie organizm traci przy zwyczajnym trybie życia — oddychając i eliminując toksyny z organizmu.

Badania wykazały, że aż połowa ludności krajów rozwiniętych jest odwodniona i nie zdaje sobie z tego sprawy.

Co się dzieje, gdy zabraknie wody w organizmie?

- **Zatrucie organizmu.** Gdy organizm nie otrzymuje wody, uruchamia mechanizm obronny. Zmniejsza wydzielanie moczu. Nie usuwa zbędnych produktów przemiany materii. Kuluje toksyny w organizmie. Komórki zaczynają funkcjonować nieprawidłowo, chorują komórki, potem tkanki i organy.
- **Zaburzenia rytmu serca.**
- **Zmęczenie.** To pierwszy objaw odwodnienia. Mózg pracuje wolniej już przy utracie 1% wody. System nerwowy, mózg i mięśnie przestają działać wydajnie.
- **Wahania ciśnienia.** Niedobór wody w organizmie zagęszcza krew. Przez naczynia krwionośne zwężają się, a ciśnienie rośnie...

>>>

>>>

- Choroby nerek, wątroby i pęcherza moczowego.

Woda zarówno w życiu człowieka, jak i w gospodarce narodowej, odgrywa bardzo ważną rolę. Naturalne źródła wody w przeszłości miały decydujący wpływ na kształtowanie się skupisk ludzkich, a w konsekwencji na powstawanie i rozwój miast, a nawet całych krajów. Obecnie jeszcze bardziej wzrosło znaczenie wody. Mimo olbrzymich zasobów wody na ziemi, w miarę rozwoju cywilizacji, któremu towarzyszy wzrost zapotrzebowania zarówno na wodę pitną, jak też wodę technologiczną na różne potrzeby – w wielu rejonach świata, w tym także w Polsce – odczuwa się deficyt wody. Pogłębia się on systematycznie w wyniku stale zwiększającego się stopnia zanieczyszczenia wód powierzchniowych. Fakt ten znacznie zmniejsza liczbę źródeł wody do celów wodociagowych, tzn. możliwości zaopatrzenia w wodę zarówno ludności, jak też przemysłu. Te niewielkie zasoby wodne nieco powiększa się przez konstrukcję zbiorników retencyjnych, zatrzymujących wodę z deszczu i topniejącego śniegu, która nie zatrzymywana ucieka do morza, a także budując różnego rodzaju oczyszczalnie ścieków.

Ekspert dr n. farm. Teresa Latour (Zakład Tworzyw Uzdrawiskowych Państwowy Zakład Higieny) odpowiada:

Czy gotowanie wody pozbawia wodę wartości?

Gotowanie wody, czyli utrzymywanie temperatury wrzenia przez pewien czas, powoduje rozkład niektórych związków a następnie ich wytrącenie w postaci osadów na ścianach naczyń, w których woda była gotowana. Dotyczy to zwłaszcza wodorowęglanów wapnia i magnezu, które w wodzie surowej są rozpuszczone i w tej postaci przyswajalne przez organizm człowieka. W trakcie gotowania ulegają one rozkładowi do węglanów i wytrąceniu. Skutkuje to ich ubytkiem z wody, a tym samym zmianami w jej właściwościach mających znaczenie dla zdrowia.

Dlaczego woda butelkowana nie może być przechowywana na słońcu?

Pozostawienie wody w butelkach na słońcu naraża ją zarówno na wpływ temperatury jak też światła UV i powoduje niekorzystne zmiany w jakości wody. Wzrost temperatury powyżej 200C może powodować lawinowe namnażanie się w wodzie flory mikrobiologicznej, która może występować w wodzie podziemnej w ilościach śladowych, nie stanowiących zagrożenia dla zdrowia. Równocześnie mogą pojawiać się zmętnienia czy zabarwienia wody. W przypadku wód rozlewanych do butelek PET, podwyższona temperatura i światło UV mogą zwiększać migrację do wody niektórych składników opakowania, co wpływa niekorzystnie na jej smak, który w konsekwencji może stać się nieakceptowalny dla konsumenta. ■

Szanowni Państwo, szanowni Czytelnicy „Głosu Nieszawskiego”

Trwają rozliczenia z Urzędem Skarbowym. Wypełniając PIT, pamiętajmy, że 1% podatku można przeznaczyć na chore dzieci, bo niekiedy to jedyna szansa na spełnienie ich marzeń i nadziei na lepsze życie.

Pieniążki zgromadzone na niżej wymienionych kontach pomogą w systematycznych rehabilitacjach, kupieniu specjalnego sprzętu do poruszania się, przyrządów do ćwiczeń podnoszących sprawność fizyczną czy opłacenia zajęć terapeutycznych, itp.

Mamy w naszym mieście dzieci potrzebujące pomocy, pamiętajmy, że

**1% podatku można zamienić na 100%
uśmiechu dziecka.**

Fundacja Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „SŁONECZKO”, 77-400 Złotów, Stawnica 33A. Numer KRS: 0000186434. Cel szczegółowy: 1% dla Igora Rocławskiego – 37/R.

Konto bankowe: SBL Zakrzewo O/w Złotowie: 89 8944 0003 0000 2088 2000 0010

Igorek ma 13 lat. Nie siedzi samodzielnie, nie chodzi, nie mówi. Mimo porażenia mózgowego i epilepsji jest bardzo pogodnym dzieckiem. Dzięki pomocy życzliwych ludzi będzie mógł wyjeżdżać na turnusy rehabilitacyjne.

Rodzice: Katarzyna i Jarosław

Stowarzyszenie Pomocy Osobom z Autyzmem w Toruniu. Numer KRS: 0000221611. 1% podatku na terapię Bartka Lewandowskiego.

Bartek ma 6 lat cierpi na autyzm. Wymaga wieloletniej terapii, która pozwoli mu funkcjonować wśród zdrowych rówieśników, a w przyszłości podjąć naukę i pracę. Udział w turnusach rehabilitacyjnych jest bardzo kosztowny i dlatego prosimy o wsparcie.

Rodzice: Ewa i Marcin

Kącik kulinarny Alicji

Alicja Kozłowska

BITKI W PAPRYCE

Składniki: 1 kg karczku, pół kg pieczarek, po strąku czerwonej i żółtej papryki, 2 łyżki mąki, vegeta, sól, pieprz, olej. Do marynaty: czosnek granulowany, ziarna jałowca, kolendra, suszona cebula, słodka papryka, ziele angielskie, bazylia, listek laurowy, oregano, majeranek.

- Po szczypcie wszystkich składników marynaty zmiel. Wymieszaj a kilkanaście łyżkami oleju. Karczek pokrój na plastry, rozbij. Dokładnie posmaruj marynatą. Wstaw do lodówki na dwie godziny (a najlepiej na noc).
- Pieczarki obierz, pokrój w plasterki. Papryki oczyść, umyj, pokrój w kosteczkę. Plastry karczku obtocz w mące, ułóż w rondlu na rozgrzanym oleju, dodaj pieczarki i paprykę. Duś pod przykryciem dom miękkości. Przypraw do smaku Vegetą i pieprzem. Jeśli sos jest za rzadki, zagęść go mąką.

BIAŁY BARSZCZ NA MAŚLANCE

Składniki: 1 litr maślanki, 1 kg ziemniaków, 2 jajka, 2-3 łyżki mąki, kość wędzona, np. ze schabu, cebula, łyżka masła, 3 ziarenka ziela angielskiego, 2 liście laurowe, sól, pieprz, majeranek.

- Ziemniaki obierz, pokrój, włóż do garnka. Zalej wodą, dodaj kość, przyprawy. Ugotuj.
- Maślanę, mąkę i jajka roztrzep. Wlej do zupy, mieszając, by się nie zwarzyła. Cebulą pokrój w kostkę, przesmaż na maśle. Dodaj do zupy, przypraw.

SAŁATKA Z KURCZAKIEM

Składniki: główka lodowej sałaty, duży filet z piersi kurczaka, 2 łyżki naturalnego miodu, 2 łyżki musztardy sarepskiej, sól, pieprz, olej.

- Filet z piersi kurczaka dokładnie oczyść z tłustych błonek. Pokrój w paski. Oprószyć solą i pieprzem. Olej rozgrzej na patelni, włóż kurczaka, usmaż ze wszystkich stron na lekko rumiany kolor. Osącz na papierowym ręczniku.
- Sałatę lodową pokrój w paski lub porwij w palcach na małe kawałki. Ułóż w misce. Włóż kurczaka. Miód i musztardę dokładnie wymieszaj (sos możesz nieco rozrzedzić 1-2 łyżkami oleju i dodatkowo możesz wsypać łyżeczką suszonej natki). Sosem polej sałatkę, wymieszaj.

MAZUREK MAŚLANY

Składniki: 2 jajka, 3/4 szkl cukru pudru, 20 dkg masła, sok z 1 cytryny, torebka cukru waniliowego, łyżka brandy lub rumu, 4 duże cienkie wafle

opłatkowe lub andruty. Trochę płatków migdałowych do dekoracji.

Jajka ubij mikserem cukrem pudrem. Masło utrzyj, dodając po łyżce masy jajecznej. Na koniec dodaj sok z cytryny, cukier waniliowy i alkohol, wymieszaj. Wafle przekładaj kremem, lekko dociśnij. Posmaruj resztą kremu, wygładź, nożem. Posyp płatkami migdałowymi, wstaw na godzinę do lodówki.

BABKA JABŁKOWA

Składniki (10 porcji)

1 1/2 szkl gęstego przecieru z jabłek, 12 kostki masła lub dobrej margaryny, szklanka cukru, 2 szkl maki, 1/4 łyżeczki soli, 2 łyżki miodu naturalnego, łyżeczka cynamonu, 2 łyżeczki sody oczyszczonej, tłuszcz i bułka tarta do formy, cukier puder do posypania.

Przecier jabłkowy wymieszaj ze stopionym masłem, lub margaryną, następnie dodaj cukier, miód, cynamon i sodę. Wszystko bardzo dokładnie zmiksuj. Formę natłuść, oprósź tartą bułką. Ciasto wlej do formy piecz ok. 60 min. W temp 180°C. jeszcze ciepłą babkę oprósź cukrem pudrem.

MAZUREK MAKOWY

Składniki: na (8 porcji) puszkę mleka skondensowanego słodzonego, 20 dag maki, 3 jajka, 10 dag cukru, łyżka maki ziemniaczanej, łyżka bulki tartej, 1/4 łyżeczki sody oczyszczonej, kilka kropel olejku migdałowego, 1/2 tabliczki gorzkiej czekolady.

Puszkę włóż do garnka, z wodą gotuj 2-3 godz., aż powstanie kajmak, ostudź, mak sparz, osącz, zmiel 3 razy, żółtka utrzyj z cukrem, dodaj mak, make ziemniaczaną, bułkę tartą i mleko. Białka ubij na sztywno, wmieszaj do masy z sodą i olejkiem. Wylej na blachę wyłożoną pergaminem, piecz 30-35 min w temp 180°C ostudź. Posmaruj kajmakiem. Czekoladę rozpuścić, lej cienką strużką na wierzch by powstał wzorek.

SERNIK BEZ SPODU

Składniki na 10 porcji

1 kg tłustego twarogu, 4 jajka, szkl cukru, torebka cukru waniliowego, 109 dag rodzynek, sok i skórka z 1 cytryny, 2 łyżeczki, proszku do pieczenia. Tłuszcz i bułka tarta do formy

Twaróg zmiel 3 razy. Białka oddziel od żółtek, ubij na sztywno pianę, wstaw do lodówki. Żółtka utrzyj z cukrem i cukrem waniliowym. Wciąż ucierając, stopniowo dodawaj zmielony twaróg i rodzynek. Sok i skórkę cytrynową. Dodaj schłodzoną pianę, delikatnie wmieszaj proszek do pieczenia. Formę wysmaruj tłuszczem, oprósź tartą bułką. Nałóż masę piecz ok. 60 min w temp 170°C.

Z pamiętnika hodowcy

Bażant złocisty

Jerzy Olesiński

Jest jednym z najczęstszych gatunków bażantów kolorowych hodowanych w ogródkach przydomowych. Jest bardzo pięknym, wytrzymałym na zmienne warunki pogodowe oraz na zmienne temperatury, łatwym w utrzymaniu i dlatego popularnym wśród rozpoczynających hodowlę ptaków.

Znawcy tematu sugerują, że bażant ten był pierwszym, który trafił z Chin do Europy bądź Ameryki Północnej i obecny jest w hodowlach już od 1740 roku. Istnieją ponoć dowody, że w sam George Washington posiadał je na terenie swojej posiadłości. Są bardzo łatwe w hodowli. Bażanty o szkarłatno-złoty piórach zasługują na zainteresowanie wszystkich miłośników drobiu ozdobnego, a zwłaszcza tych, którzy planują założenie swojej pierwszej woliery.

Długość ciała dorosłego koguta wynosi ok. 90-110 cm, a sam jego ogon mierzy 60-70 cm. Ciężar samca to maksymalnie 1,5 kg. Samice są znacznie mniejsze i lżejsze, osiągają ok. 64-67 cm długości i masę do 1 kg.

Samiec ma na głowie złocistożółty czubek z piór, wokół szyi zaś – szeroki kołnierz z pomarańczowo-żółtych i czarnych piór, które układają się w cienkie poziome paski. Upierzenie na jego brzuchu przybiera żywą, intensywnie czerwoną barwę, grzbiet natomiast jest zielono-niebieski, w okolicach kupa – żółty. Górna część skrzydeł koguta ma kolor niebieski; sterówki są brązowe, z marmurkowym rysunkiem, a ogon płowy z czarnymi prążkami. Samiec ma żółte oczy i taki sam dziób. Samica cechuje

je się mniej atrakcyjnym, brunatno-szarym upierzeniem w drobne czarne prążki i nie posiada czuba z piór na głowie. Jej dziób jest żółty, a oczy czarne. Ubarwieniem przypomina kurę bażanta zwyczajnego, występującego pospolicie w Polsce, ale ma nieco smuklejsze ciało oraz dłuższe nogi i ogon.

Stadko powinno składać się z koguta i przynajmniej 2, a optymalnie 4 kur. Konieczna do hodowli bażantów jest woliera o wymiarach minimum 12 x 15 m². Ptaki mogą wprawdzie poruszać się po całym ogrodzie, ale jeśli chcemy zapewnić im tak dużo swobody, konieczne będzie przycięcie lotek w ich skrzydłach do połowy. Pamiętajmy ponadto, że bażanty chodzące luzem muszą mieć nocne schronienie przed drapieżnikami, najlepiej takie, w którym będzie można je zamknąć.

Nie ma bezpiecznej woliery bez solidnych fundamentów: powinny one sięgać przynajmniej na 50 cm w głąb ziemi, a podmurówka musi mieć minimum 30 cm wysokości. Rodzaj podłoża na wybiegu zależy od naszych preferencji – można wylać na nim beton lub zadarnić go mieszkanką wytrzymałych traw. Najważniejsze, aby jego powierzchnia była odpowiednio utwardzona. Na wybiegu należy również stworzyć spadek, który pozwoli na odprowadzanie nadmiaru wody. Dzięki temu ptaki nie będą poruszać się w błocie, a deszcz za każdym razem wypłucze odchody i inne nieczystości. Można odprowadzać je rynienką do beczki i uzyskaną w ten sposób gnojówkę wykorzystać w ogrodzie. Kolejnym ważnym elementem woliery jest siatka, która powinna mieć oczka o wymiarach 2,5 x 1,25 cm. Drobne oczka uniemożliwiają dzikim ptakom i innym intruzom dostanie się na wybieg.

Zimą bażantom przyda się kurnik. Powinien być wystarczająco przestronny, by samiec mógł się w nim swobodnie obrócić, i na tyle wysoki, aby dało się w nim zamontować drążki do siedzenia. Pamiętajmy również o dobrym wentylowaniu kurnika i świetliku. W naturze bażanty złociste zamieszkują zarośla i lasy bambusowe na zboczach gór. Aby na wybiegu czuły się swobodnie, warto posadzić w wolierze kilka drzewek i krzewów. Zainteresowanie ptaków wzbudzą również naturalne przeszkody, na które będą mogły wchodzić, takie jak duże kamienie i pnie.

Bażanty złociste żyjące dziko żywią się przede wszystkim pokarmem roślinnym różnego typu, a urozmaicenie ich jadłospisu stanowią owady. W hodowli podstawowym składnikiem diety ptaków jest mieszanka zbóż. Do tego bażanty powinny dostawać posiekaną zieleninę oraz owoce sezonowe i warzywa, zwłaszcza startą marchew, która

>>>

>>>

dzięki zawartości karotenu i kilku rodzajów cukrów jest szczególnie wartościowa. Niezbędne w diecie naszych podopiecznych jest również białko pochodzenia zwierzęcego. W okresie letnim ptaki same wyszukują taki pokarm, zimą natomiast należy im podawać jaja kurze ugotowane na twardo i twaróg.

Zazwyczaj ptaki karmione zróżnicowanym pokarmem i przebywające na słońcu nie wymagają stosowania dodatków do pasz. Jedynie przed okresem lęgowym i w trakcie jego trwania oraz podczas pierzenia konieczne może okazać się wzbogacenie ich diety o wapń. W tym celu do paszy należy wmieścić drobno rozkruszone skorupy jaj i muszle.

Wodę wymieniamy naszym bażantom codziennie lub nawet kilka razy w ciągu dnia – powinna być stale czysta i świeża. Aby uniknąć biegunek i innych dolegliwości ze strony układu pokarmowego, należy również regularnie czyścić i dezynfekować poidła oraz karmidła. Nie dopuszczamy, by ptaki zjadały zapleśniały i kwaśny pokarm – niezjedzone resztki usuwamy z woliery w ciągu godziny po posiłku.

Obserwowanie godów bażanta złocistego jest niezwykle interesującym przeżyciem. Samiec zabiegający o względy samicy stoszy swoją pomarańczowo-czarną krezę, rozkładając ją niczym wachlarz. Aby odchowić drugie pokolenie tych pięknych ptaków, wiosną umieszczamy w ustronnym kącie woliery budkę, wyścieloną słomą. W takim odosobnionym zakątku kura składa 5-12 jaj o masie 21, 2-44, 5 g. Liczba jaj jest największa w drugim sezonie lęgowym samicy. Okres ich wysiadywania wynosi 22-24 dni. Procent wylęgu w naszych warunkach nie jest niestety zbyt wysoki i z mojego wieloletniego doświadczenia na ogół nie przekracza 50% złożonych jaj.

Życzę udanej hodowli. ■

Z dnia na dzień

Redakcja

- **22 grudnia 2017r.** odbyła się XXVIII sesja Rady Miejskiej Nieszawa, podczas której m. in. uchwalono budżet miasta na 2018 rok oraz Wieloletnią Prognozę Finansową na lata 2018–2029.
- **22 grudnia 2017r.** Burmistrz Nieszawy – Przemysław Jankowski spotkał się z najstarszymi mieszkańcami naszego miasta w wieku 70+ oraz 80+.
- **28 grudnia 2017r.** s. Noemi (Alicja Wojtowska) otrzymała nagrodę Zarządu Powiatu

Aleksandrowskiego jako organizatorka wielu przedsięwzięć kulturalnych i oświatowych, w tym dorocznych koncertów na wodzie, założycielka zespołu muzyki dawnej, zaangażowana w ratowanie nieszawskiego zabytku – zespołu klasztornego franciszkanów.

Zarząd Powiatu Aleksandrowskiego z nagrodzonymi paniami
– fot. M. Strych

- **29 grudnia 2017r.** wydana została pozytywna opinia o uwarunkowaniach środowiskowych dla budowy stopnia wodnego na Siarzewie.
- **5 stycznia 2018r.** wystąpił w nieszawskim klasztorze z koncertem noworocznym pt. „Najpiękniejsze pieśni i arie” Aleksander Kamdulski (baryton), któremu towarzyszyli – Paulina Burczyńska (skrzypce), Agata Jonczak (wolonczela) oraz Zbigniew Wiśniewski (fortepian).
- **21 stycznia 2018r.** minęła 73. rocznica wyzolenia Nieszawy.
- **21 stycznia 2018r.** w nieszawskiej farze przedstawione zostały jasełka pod kierunkiem s. Klaudii (Doroty Filip).
- **10 lutego 2018r.** delegacja członków Ligi Morskiej i Rzemieślniczej z Nieszawy wybrała się do Pucka w związku z obchodami 98. rocznicy Zaślubin Polski z Morzem.
- **W dniach od 12 do 23 lutego 2018r.** z inicjatywy Burmistrza Miasta – Przemysława Jankowskiego w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Nieszawie zorganizowano zajęcia dla dzieci w ramach akcji „Ferie zimowe 2018”.
- **16 lutego 2018r.** odbyła się XXIX sesja Rady Miejskiej Nieszawa, podczas której m.in. przyjęto *Regulamin udzielania dotacji celowej na dofinansowanie kosztów inwestycji prowadzących do ograniczenia niskiej emisji na terenie Gminy Miejskiej Nieszawa;*

>>>

>>>

przyjęto sprawozdania z działalności komisji stałych i Komisji Rewizyjnej za rok 2017; zatwierdzono plany pracy komisji stałych i Komisji Rewizyjnej na rok 2018; przyjęto *Miejski Program Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Nieszawa* na rok 2018; uchwalono *Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2018–2020*; przedstawiono informację o stanie bezpieczeństwa na terenie Nieszawy.

- **24 lutego 2018r.** odbyło się walne zebranie sprawozdawcze za rok 2017 Ochotniczej Straży Pożarnej w Nieszawie.

Zarząd OSP w Nieszawie i zaproszeni goście

- **W dniach od 8 do 11 marca 2018r.** odbyły się w naszym mieście rekolekcje wielkopostne.
- W tym roku mieszkańcy Nieszawy mogą przekazać 1% podatku na Fundację im. Krzywdów i Bieńków lub Fundację św. brata Alberta, lub na inny wybrany cel czy organizację pożytku publicznego.
- **Redakcja „Głosu Nieszawskiego” nie ponosi odpowiedzialności za wypowiedzi autoryzowane w przeprowadzonych wywiadach.**

Szanownemu Panu

Mariuszowi Lipigórskiemu
Radnemu Rady Miejskiej Nieszawa

Rodzinie i bliskim

najszczerze wyrazy żalu i głębokiego
współczucia z powodu śmierci

OJCA

składają

Przemysław Jankowski – Burmistrz Miasta Nieszawa
wraz z pracownikami Urzędu Miasta
Agnieszka Ochocińska – Przewodnicząca
Rady Miejskiej Nieszawa wraz z Radnymi

Redakcja

URODZENIA:

1. Julia Kornaszewska
2. Leo Bagiński
3. Barnaba Kamiński

MAŁŻEŃSTWO zawarli:

1. Paulina Wenta i Jakub Szakuła
2. Paula Włodarska i Emanuel Klasiček
3. Magdalena Pietrus i Henryk Góralski

ZGONY:

1. Maria Szelażek – lat 64
2. Elżbieta Dymek – lat 65
3. Marek Łuczyński – lat 68
4. Henryk Świątkowski – lat 66
5. Teresa Pyszyńska – lat 77
6. Cecylia Dembowska – lat 91
7. Jerzy Żuchowski – lat 69
8. Jadwiga Klimczyk – lat 81
9. Stanisław Lipigórski – lat 75
10. Kazimierz Dziarnowski – lat 67

KWARTALNIK INFORMACYJNO-KULTURALNY
MIASTA NIESZAWY

ISSN 1429-5261

Wydawca: Towarzystwo Miłośników
Nieszawy

Zespół Redakcyjny:

Beata Belter
Ewa Błaszczyk
Ewelina Cedro
Łukasz Kamiński
Grażyna Olesińska
Jerzy Olesiński
Stefan Stalpiński
Lilla Szykowska
Leon Szykowski
Stanisława Zyglarska
Jerzy Zyglarski

Okładka: Błażej Zyglarski

Adres: Redakcja Głosu
Nieszawskiego
ul. 3 Maja 2
87-730 Nieszawa

Nakład: 300 egzemplarzy

E-mail: glos@nieszawa.pl

WWW: glos.nieszawa.pl

